

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

โครงสร้างจากความทรงจำ : การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
โดยได้แรงบันดาลใจจากอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร

STRUCTURE FROM THE MEMORY : THE CREATION OF
THE ART PAINTING WAS INSPIRED BY THE OLD-TIME
ARCHITECTURAL BUILDING IN BANGKOK

โดย

เดชนิธิ สังฆะทรัพย์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2559

ชื่อเรื่อง : “โครงสร้างจากความทรงจำ” การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมโดยได้แรงบันดาลใจจาก
อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : นาย เชนนิธิ สังฆะทรัพย์

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปีที่พิมพ์ : 2559

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งเก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

จำนวนหน้างานวิจัย 101 หน้า

: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรมเก่า

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่อง “โครงสร้างจากความทรงจำ” เป็นการสร้างสรรค์
ผลงานจิตรกรรมโดยได้แรงบันดาลใจจากอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งใน
กรุงเทพมหานครนั้นเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมาช้านาน เป็นศูนย์รวม
วัฒนธรรมจากทั้งต่างจังหวัดและต่างประเทศมารวมอยู่เป็นจำนวนมาก อาจด้วยเพราะว่าเป็นเมือง
หลวงและใกล้ต่อศูนย์กลางการติดต่อและการค้าต่างกับต่างชาติดั้งแต่สมัยก่อน จึงทำให้ความ
เจริญที่ได้รับมาจากที่ต่างๆ มักจะเริ่มจากกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางของประเทศไทยก่อน
จังหวัดอื่น

การเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมต่างๆของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันนั้น
เติบโตได้อย่างรวดเร็วมาก ทำให้รูปแบบทางด้านอาคารสถาปัตยกรรมต่างๆมีค่อนข้างหลากหลาย
ตามการใช้งานในแต่ละจุดประสงค์ ตลอดจนความเจริญต่างๆของเทคโนโลยีสมัยใหม่จึงทำให้
กรุงเทพมหานครนั้นมีอาคารสถาปัตยกรรมทั้งเก่าและใหม่อยู่รวมกันในสังคมอยู่ตลอด แม้ว่าจะมี
อาคารเก่าหลายที่ๆได้ทำลายทิ้งไป แต่ก็ยังมีหลายที่ๆได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างดี ทั้งที่เป็นสถานที่
สำคัญ อาคารราชการ อาคารพาณิชย์ที่มีผู้คนอยู่อาศัยและทำมาหากินในสถานที่นั้น หรืออาคาร
บ้านเรือน โดยบางทีนั้นผู้คนในสังคมอาจจะไม่ได้สังเกตว่ารอบตัวนั้นรายล้อมด้วยอาคาร
สถาปัตยกรรมเก่าอันสวยงามเหล่านี้อยู่จำนวนมาก ผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นได้นำเสนอ
ความงามจากอาคารสถาปัตยกรรมในยุคเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเกิดจากความทรงจำที่มี
ต่อกรุงเทพมหานครของข้าพเจ้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาคารต่างๆเหล่านี้สามารถพบเห็นได้ใน
ชีวิตประจำวันในทุกๆวัน อันเป็นโครงสร้างที่สะท้อนความสวยงามทั้งทางสภาพแวดล้อมและ
จิตใจของผู้คนในอดีตที่ยังหลงเหลือมาจนถึงปัจจุบัน เป็นความงามที่แทรกอยู่ในสังคมเมืองอัน
วุ่นวายและเร่งรีบเหล่านี้

Title : “Structure from the memory” The creation of the art painting was inspired by the old-time architectural buildings in Bangkok

Researcher : Mr.Techanit Sangkasaba

Institution : Dhurakit Pundit University

Year of Publication : 2559

Publisher : Dhurakit Pundit University

Sources : Dhurakit Pundit University

No. of page : 101 pages

Keyword : The old-time architecture

Copy right : Dhurakit Pundit University

Abstract

The creation of the art painting, “Structure from the memory” was inspired by the old-time architectural buildings in Bangkok. Bangkok is the capital city of Thailand which consists of various traditional culture from both upcountry and foreign countries for a very long period of time. The city has been the country’s economics as well as cultural epicenter for more than hundred years. Its prosperity had emanated into other provinces.

Rapid growth in technology and culture in Bangkok in the present time have had influences on the styles of architecture, hereby making them more distinct from the old-time architectures. Depending on the objectives of the building, the progress of the modern technology has helped Bangkok to combine both old and new architectures. Although there are many old buildings that have been destroyed, others that still exist are highly preserved in the form of landmarks, governmental headquarters and commercial buildings that civilians still make a living in. In fact, people in the society might not notice that they are vastly surrounded by the beauty of the old architectures.

Therefore, the objective of this research is to develop art paintings to represent the attractiveness of the architecture from the old age that resided in Bangkok from time to time. It is hope that this artistic contraptions will help the audience to see the beauty inherent in these kinds of architecture ; it is the beauty that is hiding in the busy and rush urban life.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ให้ทุนอุดหนุนงานวิจัยชิ้นนี้และช่วยเหลือในขั้นตอนต่างๆจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และประกอบกับให้สถานที่ทำงานต่างๆให้แก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ตั้งแต่เด็กจนโต ที่เป็นแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตของข้าพเจ้าในทุกๆวัน โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่คอยอยู่เคียงข้างกันมาตลอดในทุกๆปัญหาของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นสุขหรือทุกข์ หรือเรื่องราวต่างๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณกรุงเทพมหานคร จังหวัดที่เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้าได้ถือกำเนิดขึ้นมา พร้อมทั้งเติบโตจนถึงทุกวันนี้ และเป็นสถานที่สร้างแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าได้สร้างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นมามากมาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
นิยามศัพท์	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์	8
อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว	9
ทัศนคติในการสร้างสรรค์ผลงาน	9
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	15
ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล	15
ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	16
เทคนิควิธีการสร้างสรรค์	22
บทที่ 4	
ผลการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	29
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	29
สัญลักษณ์และการประกอบร่วมกันทางสุนทรีย์	60
การนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน	67
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	88
ประวัติผู้วิจัย	100

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3-1 ภาพร่าง (Sketch)	22
4-1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1	56
4-2 ภาพผลงานชิ้นที่ 2	57
4-3 ภาพผลงานชิ้นที่ 3	58
4-4 ภาพผลงานชิ้นที่ 4	56
4-5 สัญลักษณ์และการประกอบร่วมกันทางสุนทรีย์ในแต่ละส่วน	62
4-6 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 1	63
4-7 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 2	64
4-8 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 3	65
4-9 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 4	66
4-10 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่ มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน	83
4-11 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่ มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน	83
4-12 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่ มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน	84
4-13 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่ มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงที่สำคัญของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การสร้างเมืองของกรุงเทพมหานครนั้นเริ่มมาจากการย้ายราชธานีของรัชกาลที่ 1 จากกรุงธนบุรี เพราะกรุงธนบุรีนั้นมีลักษณะเป็นเมือง “อกแตก” กล่าวคือเป็นเมืองที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่กลาง ด้านทิศตะวันตก ลักษณะพื้นที่เป็นดอน และเป็นที่ตั้งของพระราชวังของพระเจ้าตากสิน (ในปัจจุบันเรียกว่า “พระราชวังเดิม”) ซึ่งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ปากคลองบางกอกใหญ่ มีคลองหลังวัดอรุณฯ เป็นคลองเชื่อมระหว่างคลองบางกอกใหญ่ ไปจรดคลองบางกอกน้อย เป็นแนวเขตกำแพงเมือง ส่วนด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ลุ่มกว่าตะวันตก มีคลองคูเมือง (ในปัจจุบันคือคลองหลอด) เป็นแนวเขตของเมือง ด้วยลักษณะดังกล่าวนี้ รัชกาลที่ 1 ทรงเห็นว่าเมืองธนบุรีไม่เหมาะที่จะเป็นราชธานี ด้วยเหตุผลด้านยุทธศาสตร์ ที่มีแม่น้ำอยู่กลางเมือง ไม่สะดวกต่อการป้องกันและปัญหาทางด้านภูมิศาสตร์ เนื่องด้วยกรุงธนบุรีอยู่ในท้องน้ำคู้้ง น้ำเซาะ ทำให้ตลิ่งพังง่าย¹

การเริ่มสร้างเมืองกรุงเทพนั้น อาณาสถาปัตยกรรมเริ่มสร้างคือการสร้างพระราชวังและวังต่างๆ ให้กับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ทั้งหลาย การสร้างพระราชวังในกรุงเทพฯ ได้มีการสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 หลังจากนั้นไม่มีการสร้างพระราชวังใหม่ในกรุงเทพฯ ส่วนการสร้างวังต่าง ๆ นั้น จุดประสงค์เพื่อสร้างที่ประทับอันเป็นสมบัติส่วนกลาง (ของหลวง) สำหรับพระราชโอรสและพระบรมวงศานุวงศ์ที่สำคัญบางพระองค์ เรื่องการสร้างวังนี้เป็นงานของชาติด้านหนึ่ง ที่จะต้องเดินไปตามประเพณีในการที่เจ้านายต้องปฏิบัติราชการแผ่นดิน ซึ่งถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยกำเนิด ที่ประทับหลวงที่สร้างขึ้นนี้นอกจากจะเป็นที่อยู่อาศัยแล้ว ยังเป็นที่ทำงานและบางครั้งเป็นที่แสดงออกของศิลปวัฒนธรรมในสมัยนั้นๆ ด้วย การสร้างวังด้วยจุดประสงค์และประโยชน์ใช้สอยดังกล่าว ได้สิ้นสุดลงในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยที่สมัยรัชกาลที่ 6 มิได้มีการสร้างวังใหม่ จนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 จึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พระราชธิดาในรัชกาลต่างๆ เสด็จออกมาอยู่วังส่วนพระองค์ได้ โดยการสร้างพระราชวังและวังต่างๆ ได้เกิดขึ้นใน

¹ ม.ร.ว.เน่งน้อย ศักดิ์ศรี และคณะ.(2525).พระราชวังและวังในกรุงเทพฯ.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.11.

ระยะ 150 ปีแรก ส่วนในช่วง 50 ปีหลังการสร้างพระราชวังและวัง มิได้มีกฎเกณฑ์และวัตถุประสงคในการสร้างวังเหมือนครั้งก่อน²

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสร้างอาคารสถาปัตยกรรม ได้อิทธิพลของประเทศตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อความเป็นอยู่และต่อรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมต่างๆในไทยเป็นอย่างมาก เริ่มจากวังในเขตพระราชฐานชั้นใน จะปรากฏในรูปแบบที่เห็นอิทธิพลของประเทศตะวันตกอย่างชัดเจน ที่ในรัชสมัยนี้ ประเทศไทยได้มีการปรับปรุงประเทศหลายอย่างขึ้นมากโดยที่ ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศตะวันตกในหลายด้าน เช่น การคมนาคม การแต่งกาย จนถึงการปรับปรุงถนนหนทางและตึกรามบ้านช่องในกรุงเทพฯ ประกอบจันรัชสมัยนี้มีการสร้างวังมากขึ้นกว่าสมัยอื่น

อาคารสถาปัตยกรรมในกรุงเทพฯจึงมีการสร้างขึ้นที่มากกว่าจังหวัดอื่นๆ อาจด้วยเพราะว่าเป็นเมืองหลวงและใกล้ต่อศูนย์กลางการติดต่อและการค้าต่างกับต่างชาติมาตั้งแต่สมัยก่อน จึงเรียกได้ว่ามีความหลากหลายทางศิลปะและวัฒนธรรมมาตลอด การเจริญเติบโตต่างๆของกรุงเทพฯนั้นเติบโตได้เร็วอย่างมากมาย ทำให้ความหลากหลายทางด้านอาคารสถาปัตยกรรมต่างมีค่อนข้างหลากหลาย ตามการใช้งานในแต่ละจุดประสงค์ ตลอดจนความเจริญต่างๆของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้กรุงเทพฯนั้น มีอาคารสถาปัตยกรรมทั้งเก่าและใหม่อยู่รวมกันอย่างมากมายในเมือง โดยบางทีนั้นผู้คนอาจจะไม่ได้สังเกตว่ารอบตัวนั้นรายล้อมด้วยอาคารสถาปัตยกรรมเก่าอยู่จำนวนมาก

ความเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมนั้น ทำให้มีการสร้างอาคารสถาปัตยกรรมใหม่ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่เคยสร้างในยุคสมัยก่อนนั้นจึงมีหลงเหลืออยู่บ้างในบางที่ และบางที่ก็มีการทำลายทิ้งไป อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่ยังหลงเหลืออยู่นั้น มักจะอยู่ในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์อยู่มากกว่าที่อื่นพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในสภาพเป็นสถานที่ราชการหรือวังต่างๆ ประกอบจันหลายที่เป็นอาคารพาณิชย์ที่มีผู้คนอยู่อาศัยและทำมาหากินในสถานที่นั้น ซึ่งในหลายที่ก็มีการปล่อยทิ้งร้างไปตามกาลเวลาจนแทบไม่เหลือสภาพความงดงาม แต่ในปัจจุบันนี้หลายที่ทางราชการก็มีการบูรณะให้คงสภาพสวยงามเพื่อที่จะอนุรักษ์อาศัยเหล่านี้เอาไว้

ปัจจุบันกรุงเทพฯเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมหลายเชื้อชาติ หลากหลายแบบ และรวมผู้คนจากหลายจังหวัดมาไว้ ประกอบจันเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ความสวยงามและเสน่ห์ของกรุงเทพฯนั้นมีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต อาหาร และรูปแบบของเมืองที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้มีความสวยงามในวิถีชีวิตริมน้ำด้วย อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพฯนั้น

² ม.ร.ว.เน่งน้อย ศักดิ์ศรี และคณะ.(2525).พระราชวังและวังในกรุงเทพฯ.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.14.

แทรกซึมในสังคมจนเป็นหนึ่งเดียวกับวิถีชีวิตของผู้คนก็ว่าได้ และมีอยู่รอบตัวผู้คนในสังคมได้อย่างกลมกลืน

ผู้วิจัยได้เห็นถึงความงดงามของอาคารสถาปัตยกรรมเหล่านี้มาตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน เปรียบเหมือนโครงสร้างของความทรงจำที่มีต่อกรุงเทพฯ มาตั้งแต่อดีต บรรยากาศอันสวยงามของความรู้สึกพอเวลาได้เข้าไปเห็นและสัมผัสประกอบกับวิถีชีวิตต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันนั้นเหมือนมีอาคารเหล่านี้อยู่ข้างกายตลอดเวลาที่ได้สัมผัส ความงามเหล่านี้หลายคนอาจไม่ได้สังเกตว่าอยู่รอบตัวมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาองค์ประกอบและเอกลักษณ์ต่างๆ ของอาคารสถาปัตยกรรมเก่า เพื่อสะท้อนคุณค่าและความงามของอาคารเหล่านี้ที่มีอยู่ในกรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์และคุณค่าของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำความรู้ที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาใช้ในการพัฒนางานจิตรกรรมเทคนิคผสม (Mixed Technique)

นิยามศัพท์

อาคารสถาปัตยกรรมเก่า คือ อาคารก่อนยุคสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ และมีอายุก่อนกลางศตวรรษที่ 20 (ก่อนปี ค.ศ.1950)

จิตรกรรมเทคนิคผสม (Mixed Technique) คือ ผลงาน 2 มิติที่ใช้เทคนิคในการทำงานตั้งแต่ 2 เทคนิคขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในส่วนการสร้างสรรงานจะได้มีการเก็บข้อมูลอาคารสถาปัตยกรรมเก่าต่างๆ ที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยเก็บ โครงสร้าง รายละเอียดทั้งภายนอกและภายในและประวัติ ที่น่าสนใจของตัวอาคารเหล่านั้น มาประกอบขึ้นเป็นผลงานศิลปะ โดยกำหนดขอบเขตการสร้างสรรไว้ดังนี้

1. เก็บข้อมูลอาคารบ้านเรือน อาคารพาณิชย์ และพระราชวังเก่า ที่มีอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. นำเอาโครงสร้าง รายละเอียด และส่วนประกอบที่สวยงามและน่าสนใจ ของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าเหล่านี้ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

3.สร้างสรรค์ผลงานออกมาในรูปแบบผลงานจิตรกรรม โดยใช้เทคนิคผสม (Mixed Technique)

4.จัดแสดงผลงานและมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านมาพิจารณาตรวจสอบผลงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

คุณค่าความงาม คือ สิ่งที่เป็นผลกระทบจากการตอบสนองทางการสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสทางตา การสัมผัสทางกาย หรือการสัมผัสในทางอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกอันดีต่อสิ่งนั้นๆที่เราได้สัมผัสหรืออาจเกิดความรู้สึกประทับใจความซาบซึ้ง ทำให้เรามีความสุขตามความรู้สึกจากการที่ได้สัมผัสกับสิ่งนั้น ความงามสามารถเปลี่ยนแปลงอารมณ์ความรู้สึกได้ตลอดเวลา แต่ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลจะสัมผัสในส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งนั้นๆว่า จะส่งผลทางความรู้สึกของบุคคลนั้นมากน้อยเพียงใดที่จะเพียงพอต่อการทำให้เกิดความงามได้หรือไม่ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับความนิยมชมชอบหรือสนิยมของแต่ละบุคคลที่ได้สัมผัสบางสิ่งบางอย่างที่มีความงามก็ไม่สามารถบิบบังคับทุกคนให้รู้สึกเช่นนั้นได้เป็นเพราะมุมมองของแต่ละคนมีมุมมองที่ต่างกันบางคนมองเรื่องบางเรื่องเป็นสิ่งที่ดีงามแต่กับบางคนอาจจะมองเป็นเรื่องที่เลวร้ายก็เป็นได้

คำว่า “ ความงาม ” เป็นคำที่บุคคลส่วนใหญ่ชอบใช้เวลาที่รู้สึกประทับใจกับสิ่งที่ตนเองนั้นกำลังสัมผัส แต่ในทางด้านศิลปะไม่ว่าจะเป็นสาขาจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะภาพพิมพ์หรือศิลปะสาขาอื่นๆ ศิลปินสร้างงานส่วนใหญ่จะต้องรู้สึกประทับใจกับสิ่งๆ ใดก่อนไม่ว่าสิ่งๆนั้นจะมีความงามหรือไม่มีก็ตาม ขึ้นอยู่กับศิลปินเองว่าต้องการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่างๆออกมาเช่นใด แล้วผลที่ได้รับจากการถ่ายทอดนั้นตรงกับแนวความคิดที่คิดไว้หรือไม่ ในรูปแบบผลงานศิลปะที่ศิลปินสามารถจินตนาการกับสิ่งใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมสามารถถ่ายทอดออกมาให้เกิดความงามได้ทั้งสิ้น³

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.แสดงให้ผู้รับชมผลงานได้รับรู้เกี่ยวกับความงามของสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่รอบตัวในกรุงเทพมหานคร
- 2.ให้ผู้ชมได้รับรู้เกี่ยวกับความสวยงามที่ควรจะต้องอนุรักษ์อาคารเก่าเหล่านี้เอาไว้

³ อรรถณพ อัมเจริญ. (2550). การสร้างสรรค์จิตรกรรมเพื่อการตกแต่งโรงแรมโซฟิเทล เซ็นทรัล พลาซ่า กรุงเทพมหานคร เรื่อง ผสานลวดลายวัฒนธรรม (วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ระเบียบวิธีวิจัย

1. เก็บข้อมูลจากการไปศึกษาอาคารสถาปัตยกรรมเก่า พร้อมถ่ายภาพอาคารในส่วนต่างๆ อย่างละเอียด และแยกประเภทของอาคาร เช่น อาคารบ้านเรือน อาคารพาณิชย์ อาคารราชการ จนถึงอาคารที่เป็นพระราชวังเก่า พร้อมกับศึกษาประวัติของสถานที่และการออกแบบของที่นั้น เพื่อที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

2. สร้างภาพร่าง (Sketch) จากข้อมูลที่ได้เก็บมา โดยนำส่วนต่างๆ ของอาคารมาประกอบกันขึ้นเป็นรูปแบบทางศิลปกรรมเฉพาะตน โดยใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์และความงามทางสุนทรียศาสตร์ สร้างสรรค์ผลงานออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมเทคนิคผสม (Mixed Technique)

3. จำแนกผลงานออกตามชุมชนหรือละแวกอาคารเหล่านั้นจากที่ได้เก็บข้อมูลมา

4. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านมาพิจารณาตรวจสอบผลงานพร้อมจัดแสดงผลงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

จำแนกประเภทอาคารสถาปัตยกรรมตามจุดประสงค์การใช้งาน เช่น อาคารบ้านเรือน อาคารพาณิชย์ อาคารราชการ จนถึงอาคารที่เป็นพระราชวังเก่า ศึกษารายละเอียดของโครงสร้างในส่วนต่างๆ ศึกษาสไตล์การออกแบบของอาคารนั้นๆ พร้อมทั้งศึกษาประวัติที่มาของการก่อสร้างอาคารนั้น และนำความรู้ที่ได้มาเป็นฐานในการพัฒนาชิ้นงานของตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในกรุงเทพมหานครนั้น มีอาคารสถาปัตยกรรมเก่าเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้เขียนได้ประสบพบเห็นมาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เกาะรัตนโกสินทร์หรือที่เรียกว่าเป็นเมืองเก่าของกรุงเทพมหานครนั้น ด้วยความที่ผู้เขียนได้ศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในระแวกนั้น ทำให้มีความผูกพันกับสถานที่เหล่านี้มาตลอด ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในประเภทของอาคารราชการหรืออาคารพาณิชย์ ที่ผู้คนใช้ในการค้าขาย ซึ่งปัจจุบันนี้มีการบูรณะอาคารต่างๆเหล่านี้ขึ้นมากมาย เพื่อที่ใช้เป็นความสวยงามและจุดท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ

ความเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมต่าง ๆ นั้น ทำให้มีการสร้างอาคารสถาปัตยกรรมใหม่ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่เคยสร้างในยุคสมัยก่อนนั้นจึงมีหลงเหลืออยู่บ้างในบางพื้นที่ และบางพื้นที่ก็มีการทำลายทิ้งไป อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่ยังหลงเหลืออยู่นั้น มักจะอยู่ในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์อยู่มากกว่าที่อื่นพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในสภาพเป็นสถานที่ราชการหรือวังต่างๆ ประกอบจนหลายที่เป็นอาคารพาณิชย์ที่มีผู้คนอยู่อาศัยและทำมาหากินในสถานที่นั้น ซึ่งในหลายที่ก็มีการปล่อยทิ้งร้างไปตามกาลเวลาจนแทบไม่เหลือสภาพความงดงาม แต่ในปัจจุบันนี้หลายที่ทางราชการก็มีการบูรณะให้คงสภาพสวยงามเพื่อที่จะอนุรักษ์อาศัยเหล่านี้เอาไว้

ความสวยงามของอาคารสถาปัตยกรรมเหล่านี้ ส่วนมากมาจากศิลปกรรมทางตะวันตกเป็นส่วนใหญ่ ในการตกแต่งและเอกลักษณ์ต่างๆที่นำมาใช้นั้น มีความสวยงามร่วมสมัยมาจนถึงปัจจุบัน โดยที่ผู้เขียนมีความสนใจในความงามรูปทรงต่างๆของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีที่มาจากตะวันตกอยู่แล้ว จึงทำให้มีความสนใจอาคารสถาปัตยกรรมเหล่านี้ที่มีอยู่รอบตัวในกรุงเทพฯอยู่มาก

อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่อยู่รอบตัวในกรุงเทพฯนั้น ส่วนมากมักเป็นอาคารเก่าของผู้มีฐานะดีในสมัยก่อน เช่น ขุนนาง เสนาบดี หรือ พ่อค้าคหบดี ส่วนมากมีความใหญ่โต โอ่อ่า และวิจิตรงดงามเหนือกว่าบ้านอื่นๆในสมัยนั้น โดยที่อาคารเหล่านี้ส่วนมากได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างอาคารภายนอก หรือการตกแต่งภายในอาคาร

ช่วงที่สร้างสรรค์และมีอิทธิพลต่อการก่อสร้างอาคารหรือศิลปะต่างๆในประเทศไทยในยุคนี้ ส่วนมากเป็นชาวเยอรมันและชาวอิตาเลียน โดยที่ โดยที่ได้เริ่มเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยที่เข้า

มารับราชการอยู่ในหน่วยงานที่เกี่ยวกับการก่อสร้างของทางราชการ เช่น กระทรวงโยธาธิการ กรมสุขาภิบาล กรมศิลปากร เป็นต้น โดยที่ช่างเหล่านี้ไม่นอกจากจะทำงานให้แก่ราชการแล้ว ก็ทำงานส่วนตัวโดยรับออกแบบบ้านให้กับผู้ต้องการอีกด้วย ในสมัยรัชกาลที่ 6 เคยมีบ้านใหญ่ๆที่ชาวต่างประเทศเป็นผู้ออกแบบอยู่จำนวนมาก⁴

วังที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ส่วนมากเป็นวังพระราชโอรสที่สร้างขึ้นในสมัยประมาณรัชกาลที่ 5 เป็นส่วนใหญ่ วังเหล่านี้จึงเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงศิลปกรรมในสมัยแรกเริ่มที่อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกเข้ามาแทรกซึมทุกด้านของศิลปกรรมไทย คือศิลปกรรมสมัยเมื่อ 100 ปีมาแล้ว เช่น สถาปัตยกรรมแบบยุโรป ที่วังบางขุนพรหม วังวรดิศ วังปารุสกวัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าวังเหล่านี้ที่ยังคงสภาพดีมาจนถึงปัจจุบันนั้น นอกจากสมัยก่อนใช้เป็นที่ประทับแล้ว จนถึงยุคสมัยนี้ยังมิฐานะเป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมของชาติเฉพาะสมัยด้วย⁵

จุดเริ่มต้นช่วงแรกของอาคารสถาปัตยกรรมแนวตะวันตกที่เริ่มมาสร้างในกรุงเทพฯคือ พระราชวังสราญรมย์ เป็นสถาปัตยกรรมชิ้นสุดท้ายในชั้นปลายพระชนม์ชีพของรัชกาลที่ 4 โดยทรงมุ่งหวังจะใช้วังสราญรมย์เป็นที่ประทับขณะทรงพระราชพาเป็นการเตรียมสละพระราชสมบัติให้แก่องค์ยุวกษัตริย์ แต่ยังก่อสร้างมิทันเสร็จก็ทรงเสด็จสวรรคตเสียก่อน เสด็จมาสำเร็จในสมัยรัชกาลที่ 5 และได้เปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยใหม่มาเป็นวังต้อนรับราชอาคันตุกะ และต่อมาเตรียมไว้สำหรับให้เป็นที่ประทับของรัชกาลที่ 6 ภายหลังเสด็จกลับจากการศึกษาที่ประเทศอังกฤษ⁶

ตึก อาคาร พระราชวัง ถนนหนทาง ที่ช่วยเจิดหน้าชูตาให้กรุงเทพฯเป็นเมืองที่สง่างามทัดเทียมอารยประเทศจวบจนปัจจุบัน ล้วนเป็นผลงานที่รังสรรค์ขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 แทบทั้งสิ้น โดยที่ในช่วงก่อนบรรลุนิติภาวะที่มีผู้สำเร็จราชการทำหน้าที่แทนนั้น ทรงใช้เวลาส่วนใหญ่ทุ่มเทไปกับการเสด็จประพาสประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สิงคโปร์ ปัตตาเวีย สมารัง ขวา และยังได้นำรูปแบบอาคารตึกแถวของสิงคโปร์มาปลูกข้างถนนบำรุงเมือง เพื่องนครมากขึ้น ทำเขื่อนริมคลองหลอดสร้างถนนขนานคลองเหมือนถนนในปัตตาเวีย ซึ่งเมืองเหล่านี้ถูกวางรากฐานให้โดยนักล่าอาณานิคมชาวตะวันตกมาแล้วอย่างดี⁷

ในสมัยรัชกาลที่ 6 นั้นชาวไทยเริ่มอึดตัวกับสถาปัตยกรรมตะวันตกที่หลังไหลเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 มากขึ้น และต้องเผชิญหน้ากับวิกฤตทางอัตลักษณ์ของความเป็นไทย ประกอบจนกระแสทางโลกตะวันตกที่กำลังต่อต้านเครื่องจักรกลและย้อนยุคหวนคืนกลับสู่งานหัตถศิลป์ จึงได้

⁴ ผุสดี ทิพทัส และคณะ. (2525). บ้านในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

⁵ แนน้อย ศักดิ์ศรี, ม.ร.ว.และคณะ. (2525). พระราชวังและวังในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

⁶ เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์. (2549). อลังการสถาปัตย์ 200 ปี กำฟ้าเพื่อนาว. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเสนการพิมพ์ จำกัด.

⁷ เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์. (2549). อลังการสถาปัตย์ 200 ปี กำฟ้าเพื่อนาว. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเสนการพิมพ์ จำกัด.

เริ่มการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทยขึ้นพร้อมกับกระแสโลก ได้เกิดการฟื้นฟูสถาปัตยกรรมด้วยรสนิยมย้อนกลับคืนสู่ความเป็นไทย โดยที่สถาปัตยกรรมในรูปแบบไทยประยุคนั้น คำนึงถึงพื้นที่การจัดผังอาคาร ใช้วัสดุใหม่และหน้าที่ใช้สอยแบบสากล แต่ยังใส่ใจรายละเอียด เน้นมิติเชิงคุณค่า ประณีต ละเมียดละไมแบบไทยๆ เน้นผลงานที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ ประเภทเครื่องถม ลงยา งานแกะสลัก มาประดับตกแต่งอาคารสถาปัตยกรรม⁸

ในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้มีวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ส่งผลให้เงินทองพระคลังสยามร่อยหรอลงมาก จนในยุคนี้สถาปนิกไทยมีบทบาทมากกว่าชาวตะวันตก ซึ่งถูกเรียกว่าจ้างและทยอยกลับต่างประเทศ ในสมัยนี้มีการสร้างกลุ่มตึกแถวย่านสำเพ็ง เวียงนครเกษม ที่ทำเป็นอาคารเกลี้ยงๆ มีการตกแต่งด้วยกระเบื้องลูกกรง อันเป็นรูปแบบที่คล้ายคลึงกับตึกแถวหรืออพาร์ตเมนต์ตะวันตก เนื่องจากช่วงนั้นยุโรปที่ดินมีราคาแพง จึงไม่สามารถสร้างบ้านในพื้นที่กว้างที่มีสวนดอกไม้่อได้ แล้วเมื่อมารวมตัวแออัดในอาคารเดียวกัน จำเป็นต้องปลูกดอกไม้ในกระถาง แล้วประดับตามกระเบื้องลูกกรงของตึกแถวเพื่อให้มีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติอยู่บ้าง⁹

ประวัติศาสตร์เหล่านี้ทำให้กรุงเทพมหานครนั้นเป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์มากกว่าจังหวัดอื่นๆ มีการทดลองหรือพัฒนาสิ่งต่างๆ อยู่ตลอดเวลา อาจด้วยเพราะเป็นเมืองหลวงและเป็นศูนย์รวมของความเจริญต่างๆ ในประเทศจึงมีการนำสิ่งดีๆ จากต่างประเทศมาทดลองใช้ก่อนเสมอมา

จากข้อมูลเหล่านี้สะท้อนมายังความทรงจำของข้าพเจ้าเกี่ยวกับกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีตเมื่อได้พบเห็นสิ่งต่างๆ รอบตัว ประกอบจนอาคารบ้านเรือนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ เห็นความสวยงามของสิ่งเหล่านี้ตลอดเวลา

ที่มาและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

อาคารสถาปัตยกรรมเก่า เป็นอาคารที่มีหลงเหลืออยู่ในกรุงเทพมหานครมีอยู่พอสมควรส่วนมากมักจะเป็นสถานที่สำคัญๆ หรืออาคารของทางราชการที่มีการบูรณะเอาไว้ให้คงสภาพที่สวยงามอยู่ หรือในบางที่อาจเป็นชุมชนเก่าที่มีอาคารเหล่านี้มาตั้งแต่สมัยก่อน อาคารเหล่านี้มีอยู่รอบตัว โครงสร้างและรายละเอียดหรือแม้แต่การตั้งอยู่ในสถานที่ต่างๆ ที่อาคารเหล่านี้อยู่นั้น มีบรรยากาศที่ชวนให้รำลึกถึงความทรงจำในอดีตได้เป็นอย่างมาก

การสร้างของอาคารสถาปัตยกรรมเก่านั้น มีความสวยงามและรายละเอียดต่างๆ ที่ใส่ใจมากกว่าอาคารสมัยใหม่เป็นอย่างมาก สะท้อนให้เห็นถึงความประณีตและเอาใจใส่ของผู้คนใน

⁸ เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์. (2549). อสังหาริมทรัพย์ 200 ปี กำฟ้าเพือนาว. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเสนการพิมพ์ จำกัด.

⁹ เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์. (2549). อสังหาริมทรัพย์ 200 ปี กำฟ้าเพือนาว. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเสนการพิมพ์ จำกัด.

สมัยก่อนในการทำอะไรในหลายๆอย่าง บรรยายภาคนเวลาที่ได้สัมผัสอาคารเหล่านั้น มีอารมณ์เจิบแต่มีพลังซ่อนอยู่ ความยิ่งใหญ่ของอาคารเหล่านั้นไม่ใช่แค่การสร้างแต่ยังสะท้อนถึงพลังบางอย่างของการสร้างที่ไร้ขีดจำกัดของมนุษย์ การสร้างที่ไร้ขีดจำกัดของมนุษย์นั้น มีพลังเป็นอย่างมาก ความสวยงามของการทุ่มเททั้งแรงกายและแรงใจในการออกแบบและการสร้าง พลังเหล่านั้นจึงผลักดันให้อาคารสถาปัตยกรรมเก่าเหล่านั้นยังทรงคุณค่าได้ในเวลาที่ยาวนาน

ในยุคปัจจุบันที่มีแต่ความเร่งรีบทางสังคม ความแก่งแย่งชิงดี ประกอบกับการที่ต้องทำอะไรหลายๆอย่างเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของสังคมนั้น ยิ่งเป็นตัวผลักดันให้หวนถึงช่วงเวลาของสังคมในสมัยก่อน สังคมสมัยที่มีความเป็นปัจเจกในตนเองของผู้คนเป็นอย่างมาก ความเอาใจใส่รายละเอียดอะไรหลายๆอย่างในสิ่งที่ตนเองทำ จนทำให้อารมณ์ในปัจจุบันของข้าพเจ้านั้น มีความระลึกถึงช่วงเวลาในอดีตอยู่มาก

อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว

สถานที่ข้าพเจ้าได้อาศัยอยู่นั้นเป็นชุมชนเก่าที่มีมานานพอสมควร ประกอบกับการเดินทางไปสถานที่ต่างๆที่ชอบไปนั้น ได้ผ่านชุมชนเก่าที่มีอาคารสถาปัตยกรรมเหล่านั้นที่มีอยู่จำนวนมาก อาคารเหล่านั้นในปัจจุบันได้เปลี่ยนสภาพการใช้งานจากเดิมที่เคยอาจจะเป็น วังเก่า หรือสถานที่ราชการต่างๆ ตั้งแต่ในยุคสมัยที่สถานที่นี้สร้างขึ้นมา ในเวลาที่ผ่านสถานที่ต่างๆเหล่านั้น ความรู้สึกสนใจในโครงสร้างรายละเอียดต่างๆของอาคาร ได้เกิดขึ้นในใจของข้าพเจ้ามาตลอด ความสวยงามของอาคารเหล่านั้น ดึงดูดข้าพเจ้าและผู้คนที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี และเมื่อได้ลองเข้าไปสัมผัสกับบรรยากาศในสถานที่เหล่านั้นแล้ว ทำให้รู้สึกถึงความประณีตละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ จนเกิดเป็นความประทับใจข้าพเจ้าเป็นอย่างมาก ความใส่ใจในรายละเอียดเล็กๆน้อยๆที่สวยงาม ซึ่งหาได้ยากในสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ที่มีแต่พื้นที่ใช้สอยที่คำนึงถึงแต่ประโยชน์ใช้งาน ความสวยงามในบางอย่างของอาคารเก่าเหล่านั้นนั้น บ่งบอกถึงรสนิยมของผู้ออกแบบหรือผู้อยู่อาศัยอีกด้วย

การใช้โครงสร้าง รายละเอียด โทนสี หรือแม้กระทั่งเครื่องใช้ในอาคารเหล่านั้น ช่างมีความผสมกลมกลืนกันได้อย่างลงตัว และมีเอกลักษณ์ที่อาจหาได้จากอาคารสมัยใหม่ไม่ได้

ทัศนคติในการสร้างสรรค์ผลงาน

คุณค่าความงาม คือ สิ่งที่เป็นผลกระทบจากการตอบสนองทางการสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสทางตา การสัมผัสทางกาย หรือการสัมผัสในทางอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกอันดีต่อสิ่งนั้นๆที่เราได้สัมผัสหรืออาจเกิดความรู้สึกประทับใจความซาบซึ้ง ทำให้เรามีความสุขตามความรู้สึกจากการที่ได้สัมผัสกับสิ่งนั้น ความงามสามารถเปลี่ยนแปลงอารมณ์

ความรู้สึกได้ตลอดเวลา แต่ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลจะสัมผัสในส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งนั้นๆว่าจะส่งผลทางความรู้สึกของบุคคลนั้นมากน้อยเพียงใดที่จะเพียงพอต่อการทำให้เกิดความงามได้หรือไม่ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับความนิยมชมชอบหรือรสนิยมของแต่ละบุคคลที่ได้สัมผัสบางสิ่งบางอย่างที่มีความงามก็ไม่สามารถบีบบังคับทุกคนให้รู้สึกเช่นนั้นได้เป็นเพราะมุมมองของแต่ละคนมีมุมมองที่ต่างกันบางคนมองเรื่องบางเรื่องเป็นสิ่งที่ดึงดูดกับบางคนอาจจะมองเป็นเรื่องที่เลวร้ายก็เป็นได้ เช่น การมองผลงานศิลปะในกลุ่มลัทธินามธรรม (Abstract) ซึ่งถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวศิลปินเองอาจแสดงออกโดยที่ไม่คำนึงถึงรูปร่างรูปทรงที่มีอยู่จริงซึ่งเป็นผลทำให้กลุ่มบุคคลหรือบางคนไม่สามารถเข้าใจในผลงานนั้นแล้วมองว่าผลงานนั้นไม่มีความงามแต่บางคนกลับมองเห็นถึงความงามของผลงานชิ้นนั้นอาจเป็นความงามที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตัวศิลปินที่แสดงออกมาในภาพหรืออาจจะเป็นเรื่องของลีลาของพื้นผิวเรื่องของเทคนิควิธีการในการแสดงออกทั้งหมดนี้สามารถเป็นจุดเชื่อมโยงที่ทำให้เกิดความงามขึ้นได้ทั้งนั้นแต่บางครั้งประสบการณ์ของผู้เข้าชมก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้สามารถสัมผัสผลงานในรูปแบบนี้แล้วเกิดความงาม การที่จะเข้าใจคำว่าความงามนั้นจะต้องเข้าใจในความรู้สึกของตนเองก่อนว่าตนเองรู้สึกอย่างไรกับสิ่งนั้นๆรู้สึกชอบหรือประทับใจกับสิ่งที่ได้สัมผัสจริงๆหรือไม่หรือเพียงแค่ประทับใจเพราะบุคคล ส่วนใหญ่ประทับใจกันจึงประทับใจด้วย ถ้าเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งนั้นๆไม่ใช่ความงามเพราะไม่ได้เกิดจากความรู้สึกของตนเองความงามเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถรู้สึกได้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดตัวเราได้สัมผัส เนื่องจากข้าพเจ้ารู้สึกว่าความงามน่าจะไม่มีขอบเขตเพราะความงามเกิดขึ้นจากความรู้สึกของแต่ละบุคคลเราไม่สามารถห้ามความรู้สึกของบุคคลอื่นได้แต่ถ้าความงามนั้นมีขอบเขตแล้วขอบเขตของความงามคืออะไรหรือคือสิ่งที่เป็นนามธรรมไม่สามารถสัมผัสได้ใช้หรือไม่ อนึ่งความงามที่เกิดขึ้นทางด้านศิลปะศิลปินสามารถแสดงออกมาได้ในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น การแสดงออกให้เห็นถึงความงามของพื้นผิวส่วนสำคัญมากกว่าเนื้อหาเรื่องราว การแสดงออกถึงความงามจากจิตใต้สำนึกโดยที่ไม่ยึดถือหลักความเป็นจริงเป็นต้น ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกของศิลปินที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงความงามในลักษณะรูปแบบใด¹⁰

ศิลปะประกอบขึ้นด้วยจินตนาการกับทักษะ จินตนาการซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญประการแรกของศิลปะนั้นหมายถึง พลังทางจิตที่สร้างสรรค์สิ่งที่ไม่เคยมีอยู่ในโลกให้มีขึ้นหรือสร้างสรรค์สิ่งที่มีอยู่แล้วให้มีความหมายพิสดารขึ้น จินตนาการเกิดขึ้นจากการผสมกันระหว่างวัตถุภายนอกกับความรู้สึกภายในของศิลปิน หรือกล่าวอีกนัยว่า จินตนาการคือการก่อรูปของความคิด

¹⁰ อรรถพ อัมเจริญ. (2550). การสร้างสรรค์จิตรกรรมเพื่อการตกแต่งโรงแรมโซฟิเทล เซ็นทรัล พลาซ่า กรุงเทพมหานคร เรื่อง ผสานลวดลายวัฒนธรรม (วิทยานิพนธ์ศิลปมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จากหลายๆความคิดจนเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีเอกภาพขึ้น จินตนาการถึงแม้จะกล่าวกันว่าไร้ขอบเขต แต่ก็เป็นที่มิระบียบ มีกฎเกณฑ์ในตัวเอง มีการก่อกำเนิดและเติบโต เช่นเดียวกับสิ่งทั้งหลายที่อยู่ภายใต้กฎจักรวาล “จินตนาการที่จะถ่ายทอดหรือแสดงออกในศิลปะเป็นจินตนาการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งมีโครงสร้าง มีความหมาย ไม่ใช่จินตนาการเลียนแบบ หรือความคิดเพื่อเจ้อเลื่อนลอย” จะเห็นได้ชัดเจนจากจิตรกรรมไทย ที่จิตรกรได้จินตนาการถึงจักรวาล สวรรค์ นรก หิมพานต์ รวมทั้งความงามและความประสานกันของรูปทรงทั้งหลาย ประติมากรกรีกสร้างวินัสขึ้นจากความงามในจินตนาการ ประติมากรสมัยสุโขทัยสร้างพุทธรูปปฏิมาที่มีความงามล้ำเลิศทั้งทางรูปและทางนามจากจินตนาการที่คลี่คลายมาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา¹¹

ทัศนศิลป์ (Visual Art) จัดอยู่ในศิลปะสาขาจิตรศิลป์ ที่ตอบสนองมนุษย์ทางด้านจิตใจและอารมณ์ คำนึงถึงเรื่องความงามเป็นสิ่งแรก และถือว่าเป็นศาสตร์แห่งการรับรู้ทางสายตา ที่เกิดจากการสัมผัสรับรู้ภายนอกร่างกายมนุษย์ โดยการมองเห็นผลงานที่สร้างสรรค์ มีรูปทรง สี สันที่ สวยงาม มีคุณค่า กินพื้นที่และอาจจับต้องได้ในผลงานนั้นๆ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมนุษย์ที่มีวิวัฒนาการและสืบทอดกันมาแต่ละยุคสมัย ทำให้ผลงานทัศนศิลป์มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรัชญาความเชื่อและประสบการณ์รับรู้ของศิลปิน การเรียนรู้จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บันดาลใจให้ศิลปินแสดงพฤติกรรม ถ่ายทอดความรู้สึกประทับใจ หรือสะท้อนใจออกมาเป็นผลงานที่เป็นสื่อแห่งการรับรู้อย่างที่เห็น ทัศนศิลป์ถ้าแปลความหมายตรงตัวได้ความว่า ศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยการมองเห็นทางสายตา จึงก่อให้เกิดความรู้สึกแห่งอารมณ์และจิตใจ การสร้างสรรค์งานศิลปะทัศนศิลป์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความรู้สึกรับรู้ของมนุษย์ในด้านความงามและเรื่องราว ซึ่งความงามและเรื่องราวที่จะนำมาสร้างเป็นสื่อของความหมายทางทัศนศิลป์ย่อมมีอยู่รอบตัวศิลปิน สิ่งที่พบเห็นและคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เป็นวัตถุดิบที่จะนำมารวบรวมเป็นความคิดและจินตนาการ ถ่ายทอดสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว นอกจากจะเป็นที่อยู่อาศัย และแหล่งความรู้ด้านต่างๆของมนุษย์แล้ว สิ่งแวดล้อมยังเป็นแหล่งความงาม ที่ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกสบายใจ เบิกบานใจในความสวยงาม ที่ได้รับรู้ไม่ว่าจะเป็น เรือหาปลาในท้องทะเล หมู่บ้านชาวประมง ท่าเรือ ตลาดน้ำ ชุมชนบ้านเรือน เป็นต้น สิ่งสวยงามเหล่านี้ก่อให้เกิดสุนทรียภาพที่สิ่งแวดล้อมได้สร้างสรรค์ขึ้น¹²

การถ่ายทอดจินตนาการซึ่งเป็นจินตภาพภายในให้ปรากฏเป็นจินตนาการภายนอกหรือเป็นรูปทรงที่สัมผัสได้นั้น จะต้องอาศัยทักษะหรือความสามารถในการสร้างรูปทรงและการแสดงออก

¹¹ ชลูด นิ่มเสมอ. (2553). วาดเส้นสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์

¹² มัย ตะดิยะ. (2547). สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์

ของศิลปินซึ่งมีอยู่หลายขั้นตอนเป็นปัจจัยสำคัญ ตั้งแต่การหาเรื่องหรือนำอะไรมาเป็นจุดเริ่ม เช่น คน ทิวทัศน์ หรือรูปแบบที่เป็นนามธรรม จะสร้างเรื่องนั้นให้เป็นรูปทรงอย่างไร ด้วยวัสดุ ด้วยวิธีการอย่างไร ไปจนถึงการใช้ฝีมือในการสร้างรูป ซึ่งถือว่าเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของทักษะ การจะได้มาซึ่งทักษะเหล่านี้ ศิลปินหรือผู้ปฏิบัติจะต้องมีทักษะที่ถูกต้องและได้รับการฝึกฝนที่ถูกทาง ความคิดหรือจินตนาการกับการกระทำหรือทักษะจะต้องเติบโตควบคู่กัน แต่ละฝ่ายจะสนับสนุนซึ่งกันและกันให้เจริญขึ้น เมื่อจินตนาการแก่กล้าขึ้น ทักษะก็ต้องพัฒนาให้ก้าวหน้า และเมื่อทักษะในการแสดงออกชัดเจนและรุนแรงขึ้นเท่าไร ก็จะช่วยผลักดันจินตนาการให้ขยายตัวกว้างไกลและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ศิลปินที่พบความสำเร็จในการสร้างสรรค์จะมีการเติบโตของทั้งสองฝ่ายนี้สมดุลกัน¹³

การสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแปลกใหม่ เพื่อสนองความต้องการอยากรู้ อยากเห็น อยากแสวงหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ การรู้จักสร้างสรรค์ของมนุษย์มีกำเนิดตั้งแต่ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยการรู้จักประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ เพื่อการใช้สอยด้วยวัสดุจากธรรมชาติใกล้ๆ ตัวด้วยรูปแบบและวิธีการแบบง่ายๆ ต่อมามนุษย์ก็ได้พัฒนาสิ่งประดิษฐ์เหล่านั้นให้ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความก้าวหน้าขึ้นมาเป็นลำดับ การรู้จักสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็นกิจกรรมที่ทำให้มนุษย์ความแตกต่างไปจากสัตว์ประเภทอื่นๆ และดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ได้ การสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมอันสำคัญของมนุษย์ เป็นความต้องการสร้างสิ่งใหม่สิ่งแปลกสำหรับตน ไม่เหมือนกับการเลียนแบบ เพราะว่าการเลียนแบบจะเป็นการทำตามสิ่งที่กำหนดให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด โดยผู้กระทำไม่ต้องใช้ความคิดในการแก้ปัญหามากนัก อย่างไรก็ตาม การสร้างสรรค์คือสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมบางครั้งจะถูกกล่าวหาจากคนในสังคมว่าเป็นคนนอกคอก คนบ้า เพราะคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มักจะคิดและทำอะไรที่ผู้อื่นตามไม่ทัน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ล้ำยุคก็ไม่ผิดนัก การสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อโลกภายนอก สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติให้ปรากฏเป็นภาพได้¹⁴

การสร้างสรรค์งานศิลปะนับว่าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออก โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

1.ความประทับใจ เกิดจากการสัมผัสรับรู้ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วเกิดแรงบันดาลใจสร้างสรรค์ศิลปะ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

¹³ ชลูด นิ่มเสมอ. (2553). วาดเส้นสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์

¹⁴ สุชาติ เถาทอง. (2536). หลักการทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์

1.1 สนองความต้องการด้านจิตใจ อารมณ์ ความเชื่อ ศาสนาและวัฒนธรรม ผลงานจะแสดงออกทางความงาม ความปิติยินดี ประณีต สงบเยือกเย็น กลมกลืนกับความเชื่อในสิ่ง ที่ประทับใจ

1.2 สนองความต้องการด้านร่างกาย ผลงานจะออกมาในรูปแบบของประโยชน์ใช้ สอยในชีวิตประจำวันเป็นหลัก เพื่อความสะดวกสบาย ปลอดภัยและความอุดมสมบูรณ์ในสังคม

2.ความสะเทือนใจ เกิดจากการสัมผัสรับรู้ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์งาน ศิลปะเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ดังนี้

2.1 สนองความต้องการด้านจิตใจ และอารมณ์ รูปแบบของผลงานจะแสดงออกคือ

2.1.1 สะท้อนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สะเทือนใจ เช่น ความแห้งแล้ง น้ำท่วม ความตาย ผิดหวัง ความสูญเสียและเศร้าโศก ตีกล่อม ความเสื่อมโทรมทางธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและอุบัติเหตุต่างๆ เป็นต้น

2.1.2 สะท้อนสังคมที่เป็นอยู่ ในทุกๆด้านที่มนุษย์ได้สัมผัสรับรู้ และให้เห็น เกิดความสะเทือนใจ ได้แก่ เรื่องความเชื่องช้า ความอดอยาก การค้าประเวณี การฉ้อโกง ค้าขาย ยาเสพติด ความเสื่อมโทรมของสังคม ศาสนา วัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง เป็นต้น¹⁵

โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญของการสร้างสรรค์ 3 ประการ คือ

1.การรับรู้ (Perception) การรับรู้เป็นส่วนประกอบประการแรกของมนุษย์ เราจะพบว่าผู้ที่ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ มักจะเป็นผู้ที่พบเห็นสิ่งต่างๆ มาก มีการรับรู้มาก และพยายาม ตั้งใจจากการรับรู้

2.จินตนาการ (Imagination) จินตนาการเป็นผลมาจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสต่างๆ ของมนุษย์ เมื่อรู้มากก็เห็นมากก็ทำให้เกิดความคิดมาก จึงมีจินตนาการต่อสิ่งต่างๆ มากมาย กล่าวได้ ว่า จินตนาการเกิดจากการสังสมของการรับรู้ทั้งหมด จินตนาการเป็นผลที่เกิดจากการรับรู้ของ มนุษย์ต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวบวกกับความคิด การใช้จินตนาการแบบอุดมคติคือการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ด้วยรูปลักษณ์ที่แตกต่างไปจากที่เห็น

3.ประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์เป็นผลจากการรับรู้ในการเรียนรู้หรือทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งมาก่อนและเก็บสิ่งสมไว้ในสมอง และพร้อมที่จะแสดงออกมาเมื่อถึงเวลาอันควร ประสบการณ์มีความสำคัญต่อชีวิตคือทำให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กัน ประสบการณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ใหม่ๆ ทำให้มนุษย์ได้มี

¹⁵ มัย ตะดะยะ. (2547). สุนทรีภาพทางทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์

การศึกษาเรียนรู้ในกิจกรรมทางปัญญาอันไม่มีที่สิ้นสุด และทำให้โลกมีสิ่งแวดล้อมทางความงาม
เป็นอาหารตาอาหารใจช่วยสร้างความสุขแก่นุษย์¹⁶

DRAFT

¹⁶ สุชาติ เถาทอง. (2536). หลักการทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการ

เริ่มการทำงานระยะเริ่มต้นด้วยการวางแผนโครงการสร้างสรรค์ผลงาน จากนั้นได้ทำการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบกับไปสัมผัสสถานที่พร้อมบันทึกภาพรายละเอียดต่างๆทั้งภายในและภายนอกของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่ชื่นชอบ อีกทั้งยังได้ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารอ้างอิง เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ที่สุดของการสร้างสรรค์ผลงาน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ระยะเริ่มต้นของการดำเนินการ

ในระยะเริ่มต้นของการดำเนินงาน สิ่งที่มีความสำคัญของการเริ่มต้นคือแรงบันดาลใจในการทำงาน ที่จะพาแนวความคิดไปสอดคล้องกับรูปแบบผลงานจิตรกรรมที่จะได้สร้างขึ้นทั้งด้านรูปแบบการนำเสนอ เทคนิควิธีการและผลของการแสดงออกที่จะต้องสื่อเรื่องราวของความรู้สึกถึงความทรงจำในช่วงเวลาเก่าออกมาได้ รวมทั้งเอกลักษณ์ต่างๆที่น่าสนใจของอาคารสถาปัตยกรรมเก่านั้นมีมากมาย ต้องนำส่วนต่างที่มีความน่าสนใจมาทำให้เป็นงานจิตรกรรมที่มีองค์ประกอบที่ลงตัวให้ได้

การหาข้อมูลในการทำงานของผู้วิจัย ได้มีการไปสัมผัสกับสถานที่จริงเป็นหลัก การเก็บข้อมูลโดยการถ่ายรูปเพื่อนำมาทำเป็นภาพร่าง (Sketch)

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

ในการสร้างสรรค์ของผลงาน ได้จัดแบ่งขั้นตอนของการดำเนินการออกเป็น 4 ส่วนที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัย หนังสือและสื่อต่างๆเป็นข้อมูลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอาคารสถาปัตยกรรมเก่าตลอดจนประวัติความเป็นมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันว่ามีการพัฒนาไปในทิศทางใดและมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้

2. ข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์เดิมหรือข้อมูลที่ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานเดิมถือเป็นประสบการณ์ตรงที่ข้าพเจ้าได้รับรู้และสั่งสมจนกลายเป็นบ่อเกิดของแนวความคิด (Concept) และแรงบันดาลใจ (Inspiration) ที่ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาเป็นผลงานจิตรกรรม

3. วิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการจะศึกษาเพื่อสรุปและประมวลผลทั้งหมดมาเป็นในรูปแบบภาพร่าง (Sketch) ให้ตรงตามแนวความคิดที่ตั้งไว้

4. ขยายแบบภาพร่างต้นแบบเพื่อนำมาเป็นการสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานจริงจากนั้นวิเคราะห์พิจารณาและตรวจสอบความสมบูรณ์ทั้งหมดของผลงาน

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

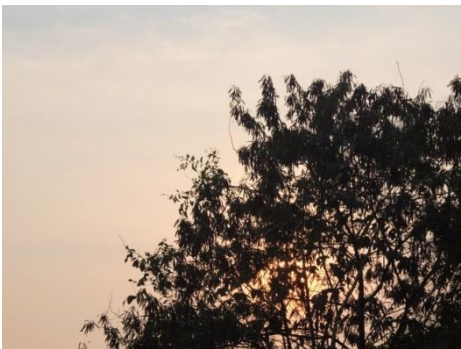

อาคารสถาปัตยกรรมเก่า อาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่รอบตัวในกรุงเทพมหานคร ที่ได้พบเห็นในชีวิตประจำวันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โครงสร้างและรายละเอียดสะท้อนให้ระลึกถึงความทรงจำที่สวยงามในอดีต ประกอบจนปัจจุบันมีอาคารสถาปัตยกรรมสมัยใหม่เกิดขึ้นมากมาย ทำให้อาคารสถาปัตยกรรมเก่ากลายเป็นสิ่งที่มีน้อยและล้ำคุณค่า

พื้นผิว พื้นผิวของวัตถุต่างๆที่มีการผุกร่อนและเสื่อมสลายจากการเวลาที่ได้ผ่านมา เช่น พื้นปูน แผ่นเหล็ก ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งต่างๆผ่านกาลเวลา

ต้นไม้ ต้นไม้สะท้อนถึงการเจริญเติบโตต่างๆที่สวยงามและได้ผ่านกาลเวลามากกว่าจะได้ต้นและใบที่สมบูรณ์ สะท้อนกับของบางสิ่งที่ต้องใช้เวลาเป็นการบอกคุณค่าของสิ่งนั้น

ลายกระเบื้อง อารศรสถาปัตยกรรมเก่าหลายที่นั้น มีความวิจิตรบรรจงในการสร้าง ลายกระเบื้องเก่าในอาคารต่างๆนี้ มีเอกลักษณ์ความสวยงามที่สะท้อนให้เห็นถึงความปราณีตงดงามของช่วงเวลาในอดีต

การสร้างภาพร่าง (Sketch)

การสร้างภาพร่างนั้น ผู้วิจัยได้นำสัดส่วนและรายละเอียดต่างๆของอาคารสถาปัตยกรรมเก่า มาประกอบกันขึ้นมาเป็นอาคารรูปทรงใหม่ที่ได้อินตนาการขึ้นมาตามความสวยงามทาง องค์ประกอบศิลป์ ประกอบรูปกับรายละเอียดของพื้นผิวและต้นไม้ โดยสามารถแยกองค์ประกอบ ในงานออกเป็นตามทัศนธาตุของกระบวนการสร้างสรรค์ต่างๆได้ดังนี้

เส้น (Line) เส้นในงานของผู้วิจัย มักจะปรากฏอยู่ในโครงสร้างและรายละเอียดของอาคาร สถาปัตยกรรมเก่า เช่น เสา หรือรายละเอียดของประตูและหน้าต่าง ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีเส้นที่ ปรากฏกับต้นไม้ ลักษณะของเส้นในรูปทรงสถาปัตยกรรมกับต้นไม้ แม้จะมีความแตกต่างกัน แต่ ด้วยตำแหน่งที่วาง ทำให้ประสานกลมกลืนกัน

รูปทรง (Form) รูปทรงในงานของผู้วิจัย เป็นรูปทรงที่เกิดจากการนำเอาโครงสร้างรูปทรง ของอาคารสถาปัตยกรรมเก่า ในมุมมองต่างๆมาประกอบกันจนเกิดรูปทรงใหม่ขึ้นอีกรูปทรงหนึ่ง ซึ่ง การประกอบกันเหล่านั้น ได้ดูทิศทางในการประกอบผสานและสอดคล้องกันตามสัดส่วน โครงสร้างรวมทั้งความงามทางการจัดองค์ประกอบศิลป์

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวในงานของผู้วิจัย เป็นส่วนที่สร้างความสำคัญและอารมณ์ ความรู้สึกของงาน พื้นผิวของข้าพเจ้ามักจะมาจากพื้นผิวของธรรมชาติต่างๆ เช่น ผนังปูน เปลือก ต้นไม้ แผ่นเหล็ก ฯลฯ คือพื้นผิวต่างๆที่มีการผุกร่อนและเสื่อมสลายตามกาลเวลาที่ได้ดำเนินผ่าน ไป พื้นผิวในงานของผู้วิจัยจะสะท้อนการเสื่อมโทรมและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

พื้นที่ว่าง (Space) พื้นที่ว่างของงานผู้วิจัย จะมีการใช้พื้นที่ว่างส่วนของท้องฟ้าและพื้นหลัง ของต้นไม้ท้องฟ้า ซึ่งเป็นส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างในงานของผู้วิจัย พื้นที่นี้จะแสดงเวลาในช่วงต่างๆของ วันและเหตุการณ์ต่างๆที่ท้องฟ้าจะแสดงสีนั้นออกมา และท้องฟ้าที่เรียบแสดงถึงความนิ่งสงบของ ธรรมชาติ

ภาพที่ 3-1 ภาพร่าง (Sketch)

เทคนิควิธีการสร้างสรรค์

รูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ เป็นงานจิตรกรรมสื่อผสม ซึ่งเกิดจากกระบวนการทางจิตรกรรมและภาพพิมพ์ คือ ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม การเขียนสีอะคริลิก และกระบวนการใช้ลูกกลิ้งโดยสีน้ำมัน บนผ้าใบ ซึ่งเป็นกระบวนการเทคนิคส่วนตัวของผู้วิจัยที่ได้ทดลองพัฒนาผลงาน ตลอดจนนำเทคนิคต่าง ๆ มาผสมผสาน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของผลงานให้สอดคล้องกับแนวความคิดในการทำงานชุดนี้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. โครงสร้างเฟรมพร้อมกับปูไม้อัดทับ
2. ผ้าใบ canvas
3. สีอะคริลิก
4. สีสกรีน
5. สีภาพพิมพ์ออฟเซต
6. ดินสอร่างภาพ
7. บล็อกสกรีนพร้อมกับผ้าสกรีน
8. พู่กัน
9. จานสี
10. ลูกกลิ้ง
11. ขางปาดสกรีน

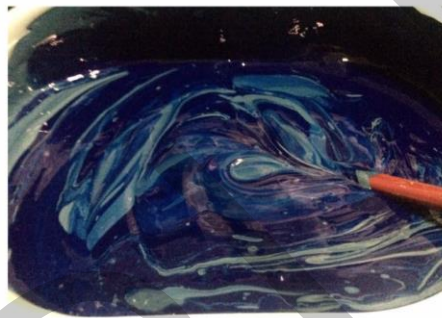
1. โครงสร้างเฟรมพร้อมกับปูนอัดทับ + 2. ผ้าใบ canvas

3. สีอะคริลิก

4.สีสกรีน

5.สีภาพพิมพ์ออฟเซต

6.ดินสอร่างภาพ

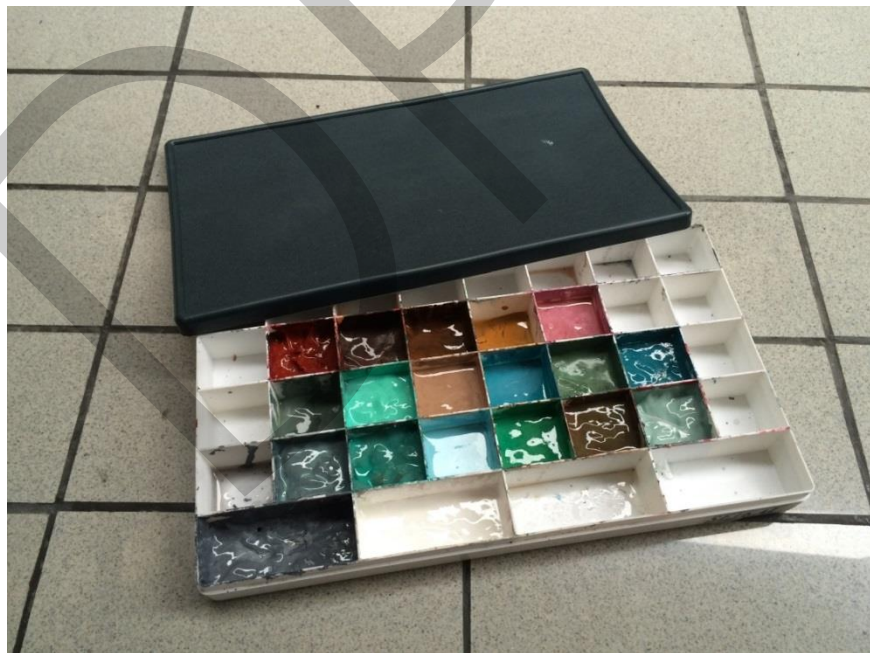
7.บล็อคอวกสกรีนพร้อมกับผ้าสกรีน

8. พู่กัน

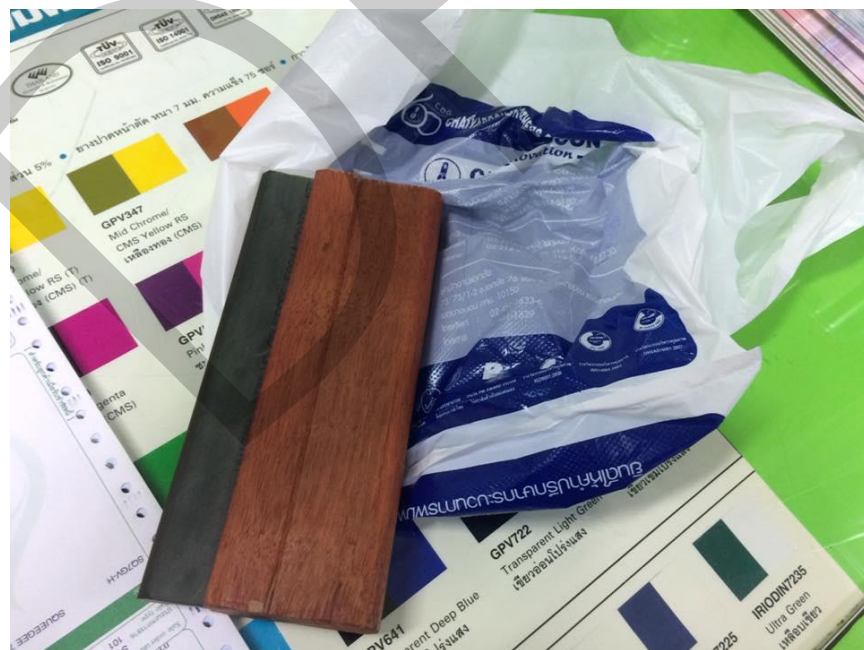
9. จานสี

10. ลูกกลิ้ง

11. ขางปาดสกรีน

บทที่ 4

ผลการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของผู้วิจัยนั้น ผลงานจิตรกรรมของผู้วิจัยเป็นในรูปแบบ จิตรกรรมสื่อผสม (Mixed Media) คือ เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีการใช้เทคนิคมากกว่า 1 ประเภท โดยผลงานจิตรกรรมผสมของข้าพเจ้าประกอบด้วย 3 เทคนิค คือ

1. สีอะคริลิก
2. สีน้ำมันภาพพิมพ์
3. ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม (Silkscreen)

โดยผลงานของผู้วิจัยนั้น มีขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

1. ขึงผ้าใบลงบนกรอบเฟรมที่มีการปูรองไม้อัดเอาไว้ พร้อมลงสีรองพื้นทับกันเรื่อยๆ ประมาณ 3 รอบ เพื่อให้ได้รองพื้นที่มีเนื้อสีที่แน่น

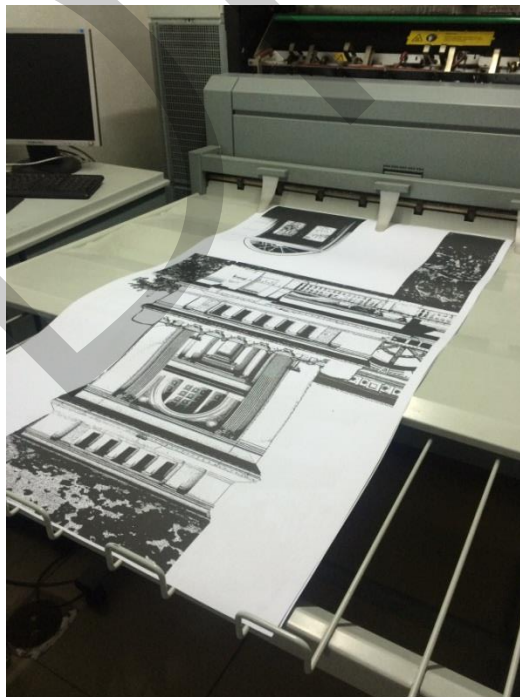

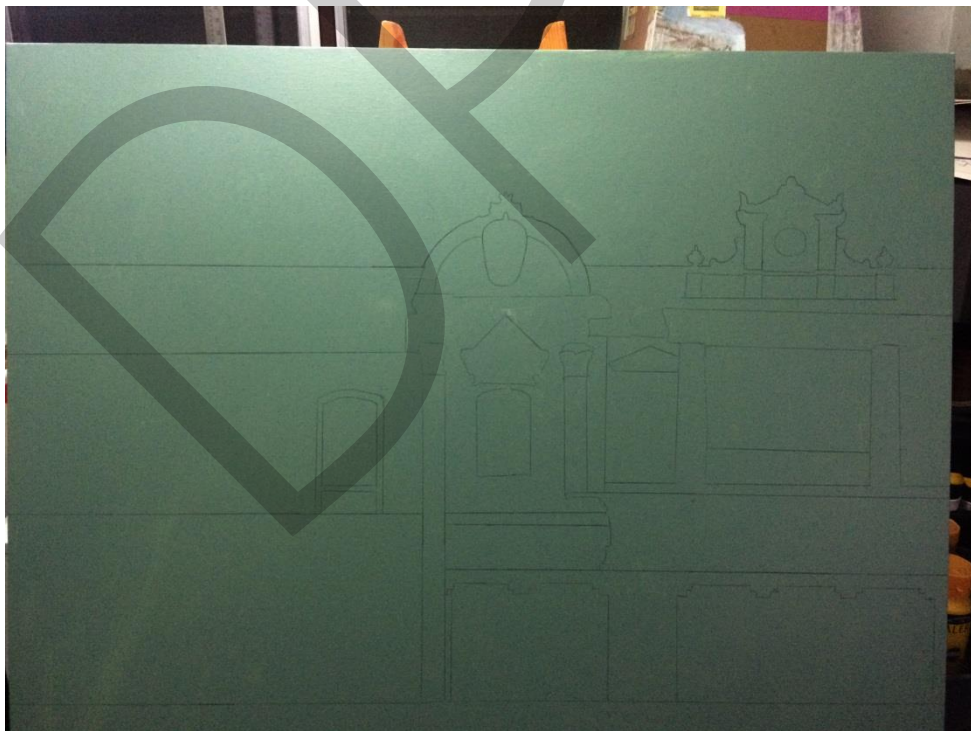

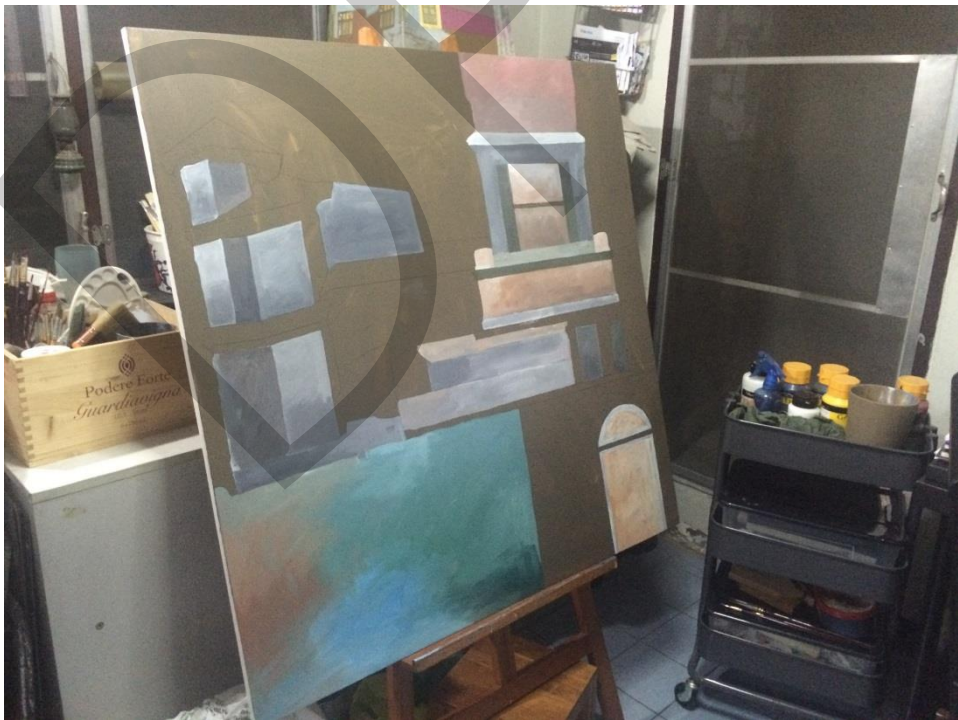
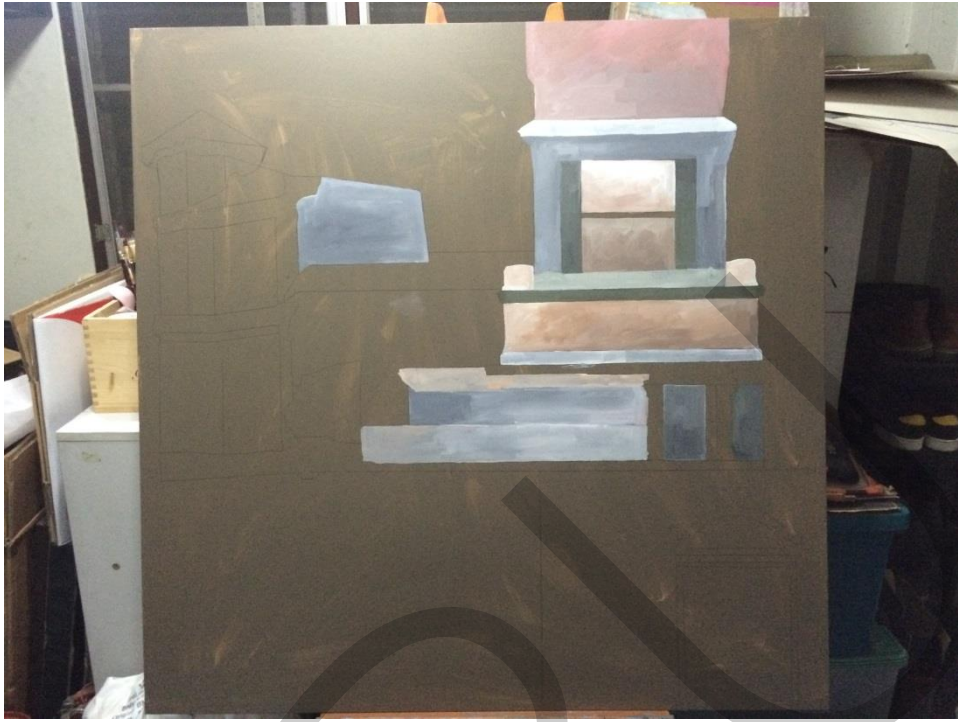

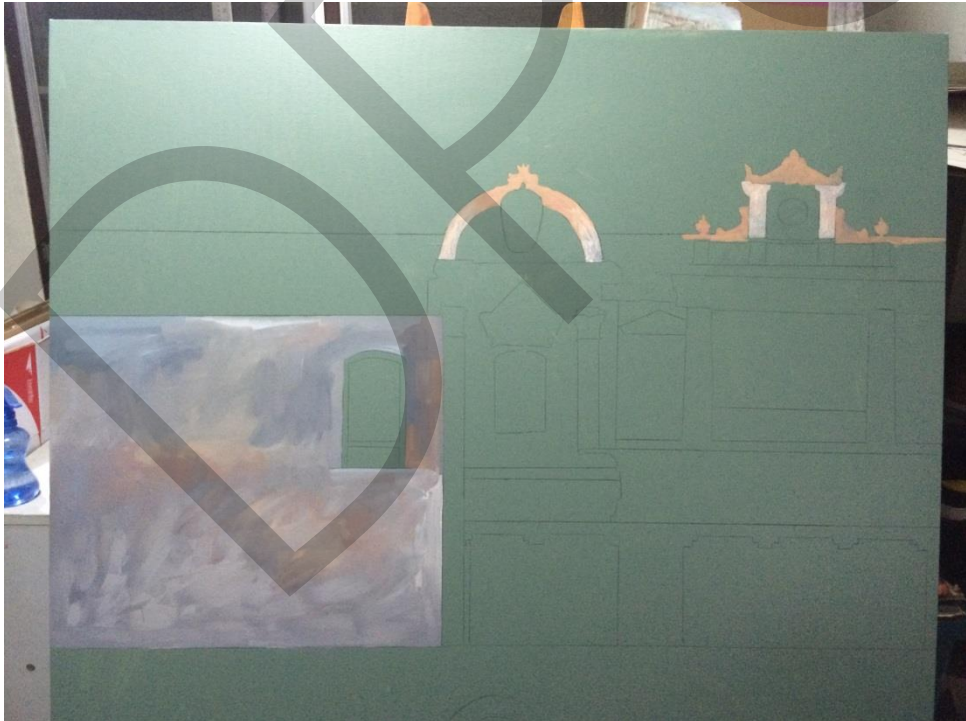
2. นำภาพร่าง (Sketch) ไปขยายแบบ 2 แบบ คือ ขยายแบบลงบนกระดาษขาวและกระดาษ
ไข่ โดยทำการร่างภาพจากกระดาษขาวลงบนผ้าใบ ให้เป็นลายเส้น ส่วนกระดาษไข่เก็บไว้ทำบล็อก
สกรีนในขั้นตอนต่อไป

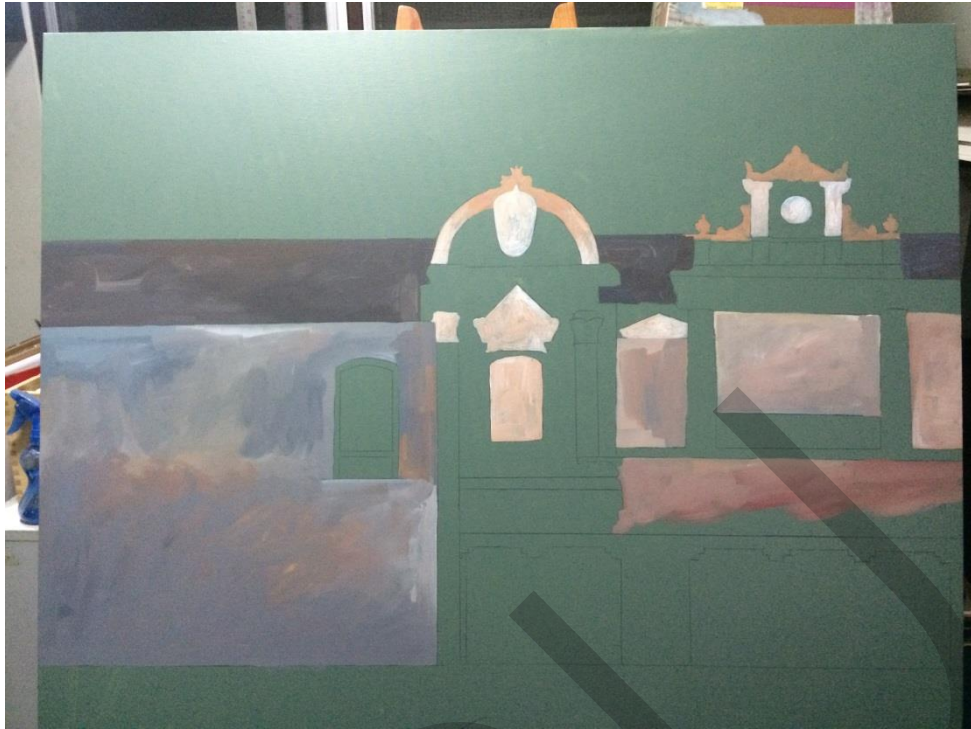

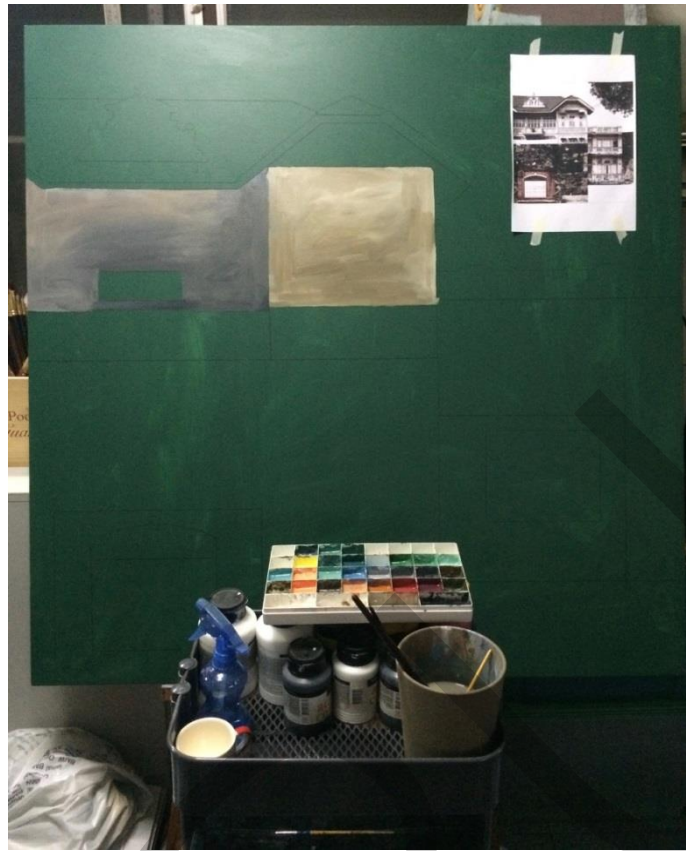

3.ลงสีรายละเอียดในชั้นแรก เพื่อให้ได้บรรยากาศภาพรวมส่วนแรกก่อน

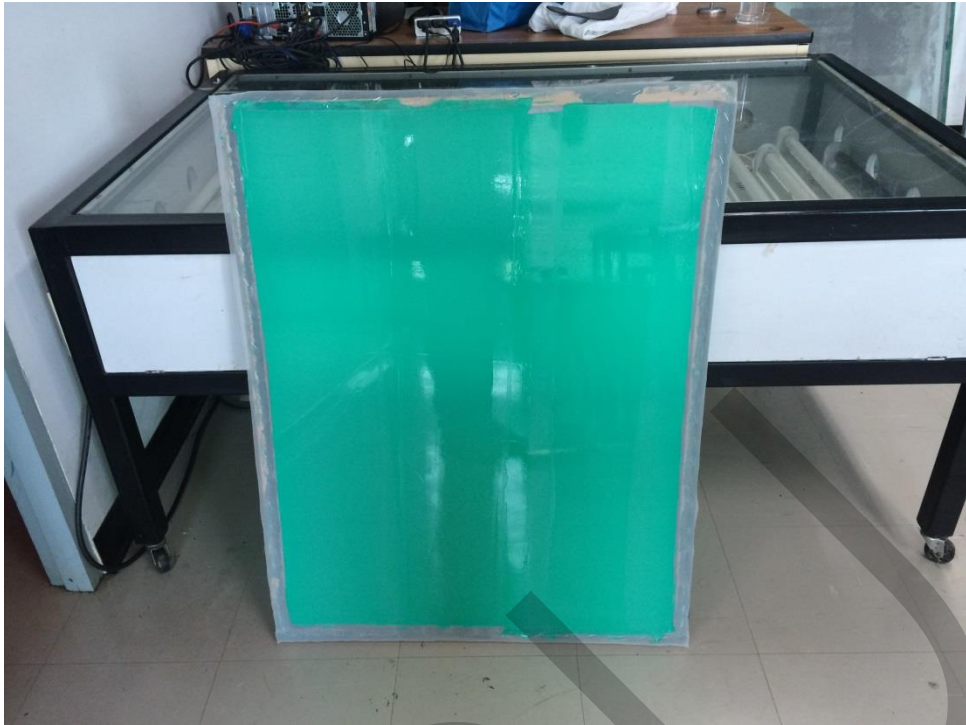
4.นำสีน้ำมันภาพพิมพ์ มาตีด้วยลูกกลิ้งลงบนผ้าใบในผลงานส่วนที่เป็นท้องฟ้าตามแบบร่าง (ขึ้นอยู่กับชิ้นงาน บางชิ้นอาจทำขั้นตอนนี้หลังจากสกรีน)

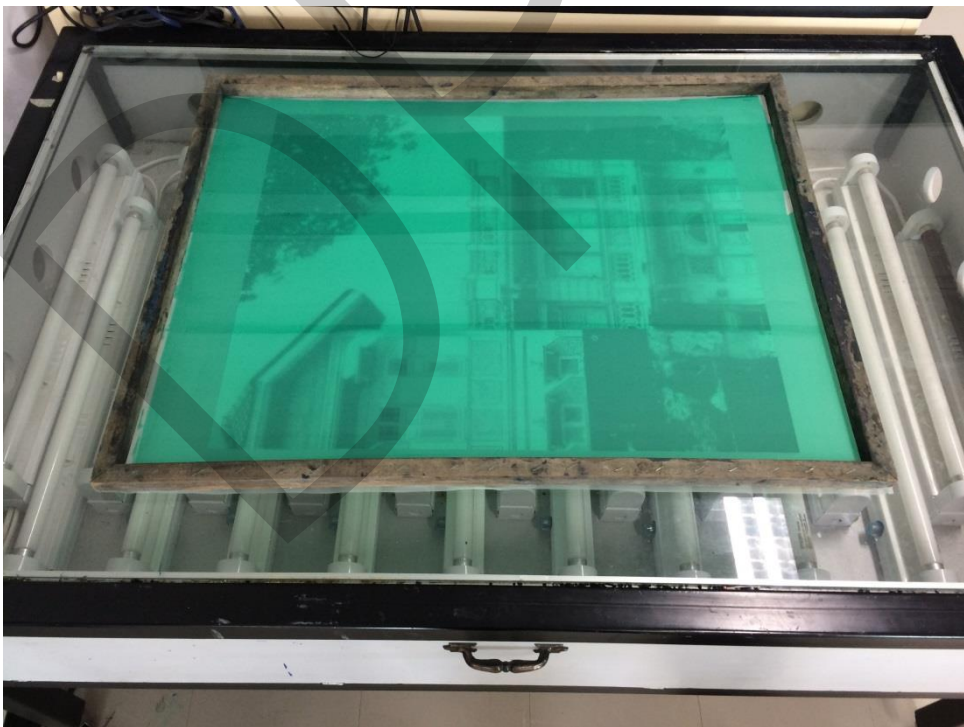

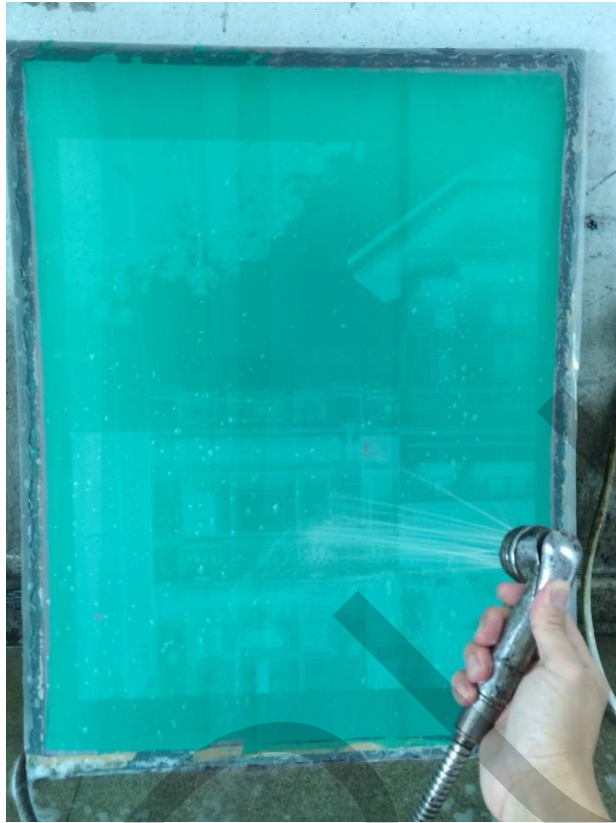
5.ทำแบบร่างที่ขยายด้วยกระดาษไข มาทำขั้นตอนการถ่ายบล็อกสกรีนด้วยกาวอัด+น้ำยา
ไวแสง

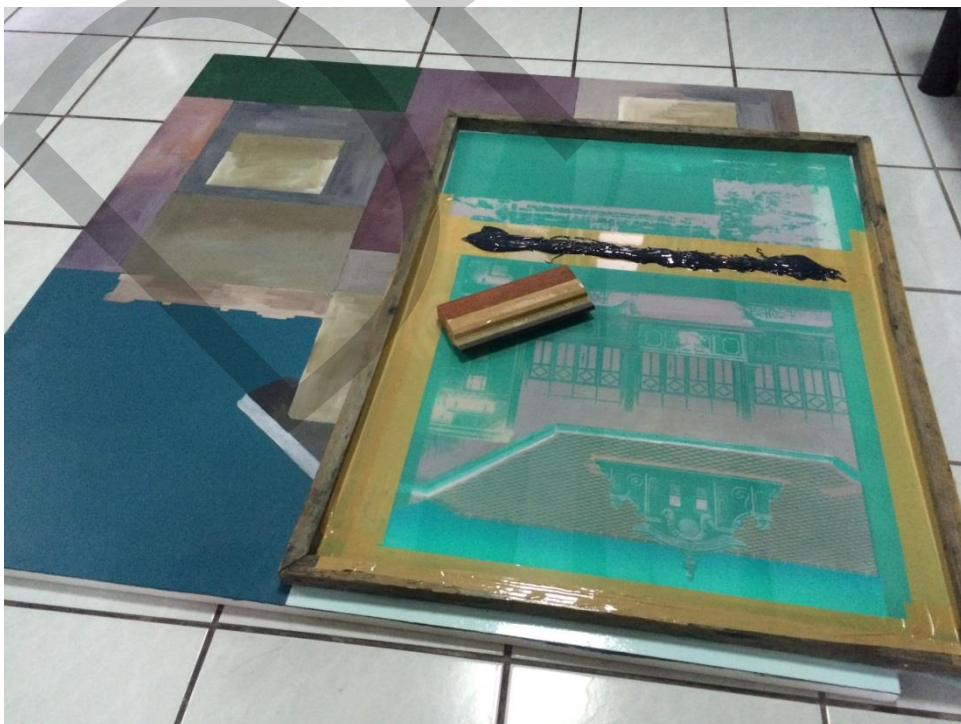

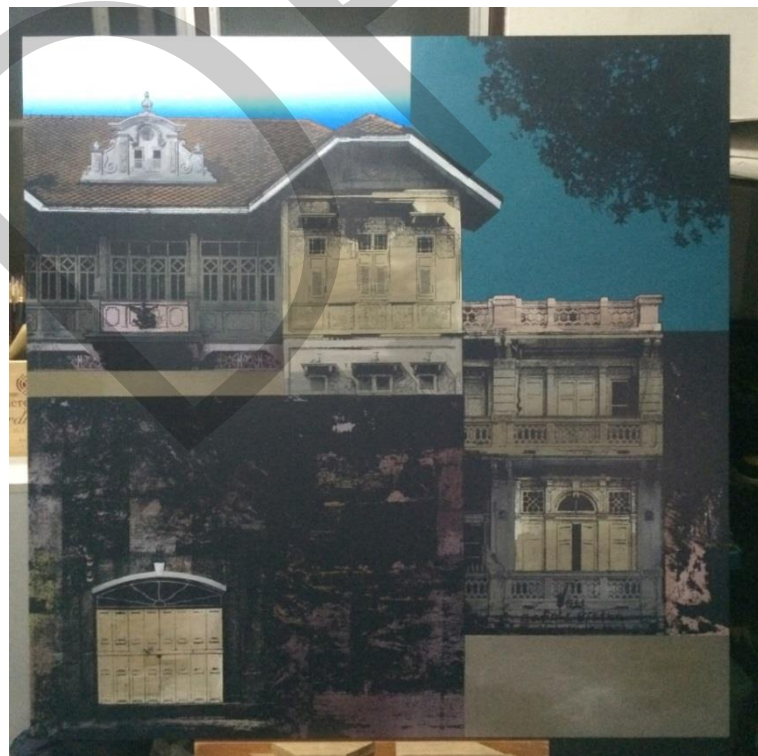

6. นำบล็อกสกรีนที่ทำเสร็จแล้วมาสกรีนลงบนเฟรมผ้าใบ โดยวางตำแหน่งให้ถูกต้องตามแบบร่าง

7.ทำการสกรีนต่อในส่วนต่างๆของภาพจนให้เหมือนกับแบบร่างที่ได้เตรียมไว้

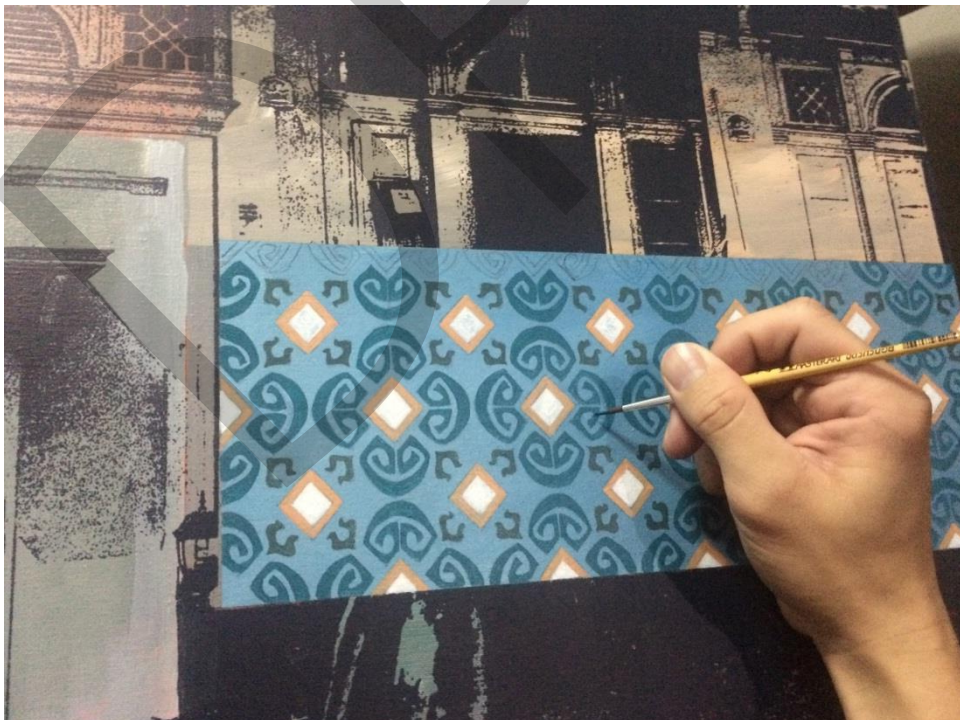
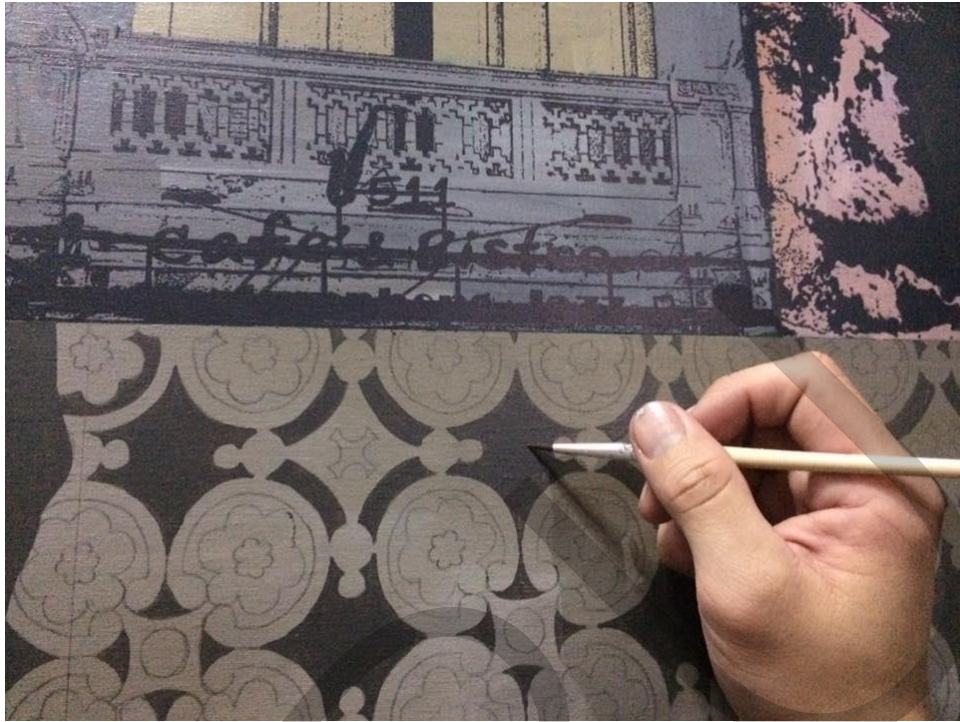

8. นำแบบภาพร่างลายกระเบื้องมาร่างลงบนเฟรมในส่วนที่เตรียมไว้ว่าจะเป็นลายกระเบื้อง

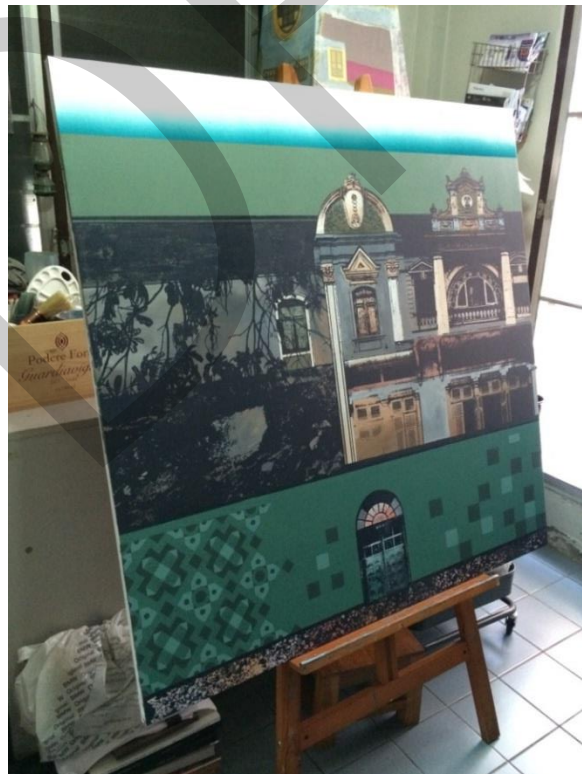

9.เขียนลายกระเบื้องลงบนผลงาน ในตำแหน่งที่ได้เตรียมไว้ในภาพร่าง (Sketch)

10.เก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆของผลงานให้สมบูรณ์

11.ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

11.1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 4-1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/1.

ปีที่สร้างสรรค์ 2559

ขนาด 110 x 110 ซม.

เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

11.2 ภาพผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 4-2 ภาพผลงานชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/2.

ปีที่สร้างสรรค์ 2559

ขนาด 110 x 110 ซม.

เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

11.3 ภาพผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 4-3 ภาพผลงานชิ้นที่ 3

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/3.

ปีที่สร้างสรรค์ 2559

ขนาด 110 x 110 ซม.

เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

11.4 ภาพผลงานชิ้นที่ 4

ภาพที่ 4-4 ภาพผลงานชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/4.

ปีที่สร้างสรรค์ 2559

ขนาด 110 x 110 ซม.

เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

สัญลักษณ์และการประกอบร่วมกันทางสุนทรีย

ในผลงานของผู้วิจารณ์ที่สะท้อนถึงความรู้สึกในอดีตนั้น ผู้วิจารณ์มีการใช้โครงสร้างอาคารเก่า ประกอบทั้งรายละเอียดต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวอาคารมาเป็นสัญลักษณ์ที่น่าสนใจในการวางองค์ประกอบและสื่อเรื่องราวของภาพผลงานออกมา

การประกอบกันของผลงานของผู้วิจารณ์ มีการประกอบรูปทรงกันโดยที่มีส่วนสำคัญคือ รูปทรง พื้นที่ว่างและพื้นผิว โดยมีการใช้พื้นที่ว่างในส่วนบนของงานเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความสมดุลกันของผลงาน โดยที่ในส่วนหลักของผลงานจะเป็นการประกอบกับพื้นผิวในงานที่การประกอบเข้ากับตัวอาคาร ซึ่งในส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงเรื่องราวต่างๆของโครงสร้างอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่สะท้อนออกมาในงาน

ในการประกอบรวมกันของผลงานของผู้วิจารณ์ จะมีขั้นตอนในการทำภาพร่าง โดยยึดเอาโครงสร้างอาคารสถาปัตยกรรม และ ส่วนต่างๆของอาคาร เช่น ประตู หรือหน้าต่าง มาเป็นส่วนหลักในการประกอบรวมกัน หลังจากนั้นจึงจะนำส่วนพื้นผิวและต้นไม้ มาประกอบรวมกันให้ได้ องค์ประกอบที่ลงตัว โดยใช้บริเวณส่วนของพื้นผิวมาสร้างอารมณ์หลักของงาน

ในส่วนบริเวณของรายละเอียดส่วนอื่นในผลงานหรือการใช้สีในผลงานนั้น จะเกิดหลังจากที่ข้าพเจ้าได้ประกอบรวมกันของโครงสร้างหลักในงานแล้ว จึงจะเพิ่มรายละเอียดในส่วนอื่น โดยการสร้างภาพร่าง (sketch) ของผลงานของข้าพเจ้า สามารถแบ่งแยกการประกอบรวมกันในแต่ละส่วนได้ดังนี้

1.ส่วนในพื้นที่บริเวณสีเขียว

บริเวณสีเขียวในผลงานของผู้วิจารณ์ เป็นส่วนที่เป็นพื้นที่ว่างของงาน และเป็นท้องฟ้าในช่วงเวลาต่างๆ ที่ผู้วิจารณ์ได้เลือกบรรยากาศของท้องฟ้าที่แสดงอารมณ์ต่างๆออกมา โดยให้สัมพันธ์กับบรรยากาศและโทนสีโดยรวมในผลงาน

2.ส่วนในพื้นที่บริเวณสีฟ้า

บริเวณสีฟ้าในผลงานของผู้วิจารณ์ เป็นส่วนที่เป็นรายละเอียดของงาน ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ตัวอาคารสถาปัตยกรรมเก่าจากสถานที่ต่างๆ มาแสดงการประกอบกันของอาคารสถาปัตยกรรมเก่า โดยดึงเอาบางส่วนที่เป็นเอกลักษณ์สำคัญในอาคารต่างๆ มาประกอบกัน การลดรูป ตัดทอน และ เชื่อมองค์ประกอบของรูป มารวมกันในองค์ประกอบลงตัวที่สุด

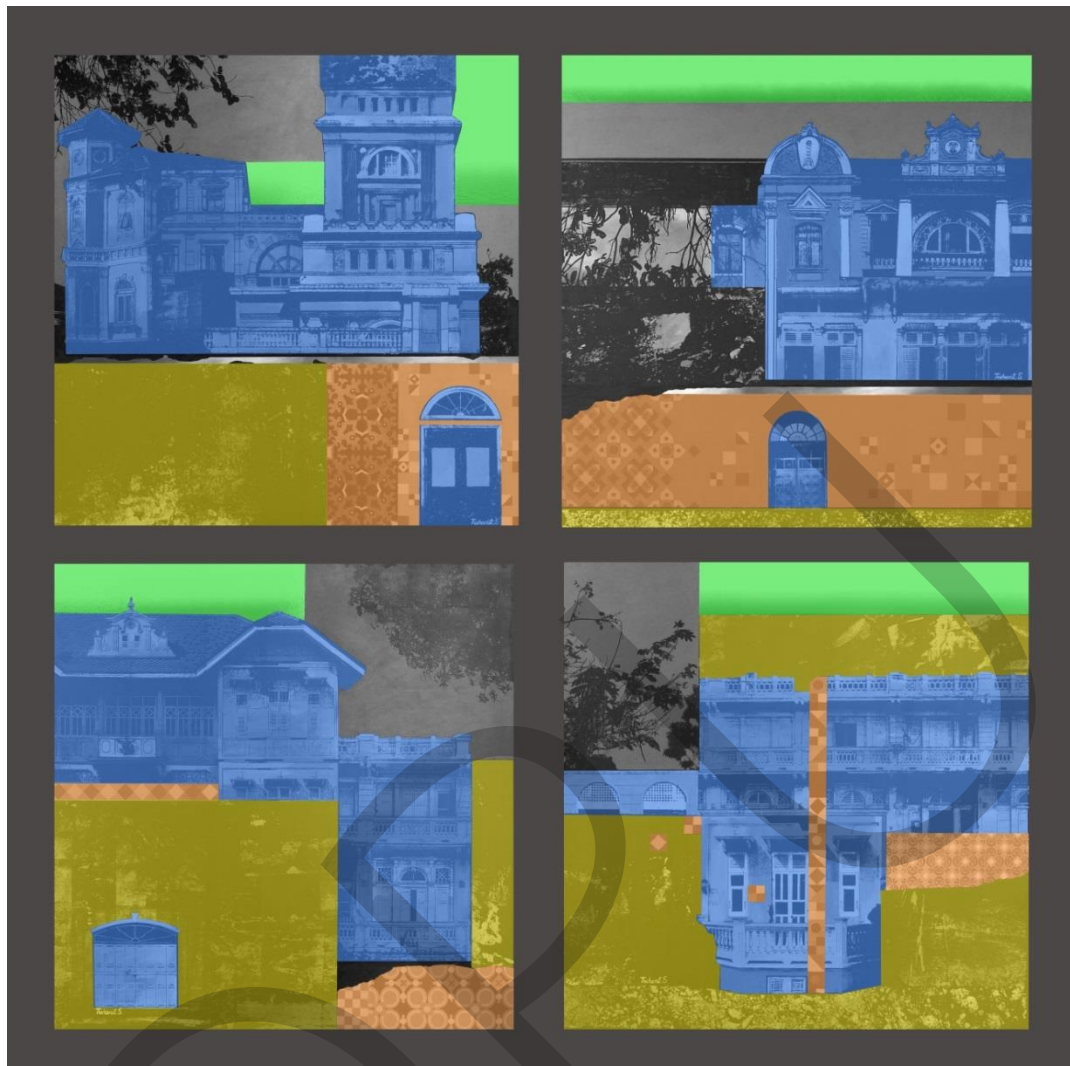
3. ส่วนในพื้นที่บริเวณสี่เหลืง

บริเวณสี่เหลืงในผลงานของผู้วิจัย เป็นส่วนที่เป็นรายละเอียดของพื้นผิวต่างๆ ที่สะท้อนความเลื้อมโทรมและสุกร่อนไปตามกาลเวลาที่ได้ผ่านไป โดยการนำพื้นผิวในแต่ละรูปแบบมาใช้จะต้องดูลงค์ประกอบต่างๆ ที่นำมาใช้แล้วสอดคล้องกับพื้นที่บริเวณส่วนที่ 2

4. ส่วนในพื้นที่บริเวณสี่สั้ม

บริเวณสี่สั้มในผลงานของผู้วิจัย เป็นส่วนที่ใส่รายละเอียดโดยการใช้ลวดลายกระเบื้องเก่ามาใช้ในผลงาน ลวดลายกระเบื้องเก่านั้น สามารถสะท้อนความสวยงามของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าได้อย่างดี เพราะเป็นลวดลายที่สวยงามกว่าในยุคสมัยใหม่เป็นอย่างมาก สะท้อนให้เห็นถึงความปรารถนาของการศิลปะในยุคสมัยก่อน โดยในส่วนบริเวณพื้นที่นี้ จะใส่ภายหลังจากที่ใส่พื้นที่บริเวณส่วนที่ 1-3 ไปแล้ว โดยดูลงค์ความสอดคล้องของรูปแบบและบรรยากาศที่ตรงกับความรู้สึกของผู้วิจัย

พื้นที่บริเวณสี่ต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้น ในแต่ละชิ้นงานจะมีตำแหน่ง ของลวดลายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้มีการจัดวางองค์ประกอบตามแนวทางเฉพาะตนให้เกิดความสมบูรณ์ในแต่ละชิ้นงาน

ภาพที่ 4-5 สัญลักษณ์และการประกอบกันทางสุนทรีย์ในแต่ละส่วน

ภาพที่ 4-6 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 4-7 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 4-8 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 4-9 สัญลักษณ์และการประกอบของผลงานชิ้นที่ 4

การนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

ผลงานของผู้วิจัยเป็นการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการนำโครงสร้างต่างๆของอาคารสถาปัตยกรรมเก่าในกรุงเทพมหานครมาประกอบกันขึ้นมาเป็นอาคารใหม่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อาคารต่างๆที่มีโครงสร้างและรูปแบบที่น่าสนใจนั้น มีอยู่มากมายในกรุงเทพฯ ผู้วิจัยได้เลือกบางสถานที่ๆมีความน่าสนใจในโครงสร้างและรายละเอียดที่สอดคล้องกับแนวทางทำงานศิลปะของผู้วิจัย โดยแบ่งออกเป็นสถานที่ต่างๆในแต่ละชิ้นงาน ดังนี้

1.ภาพผลงานชิ้นที่ 1

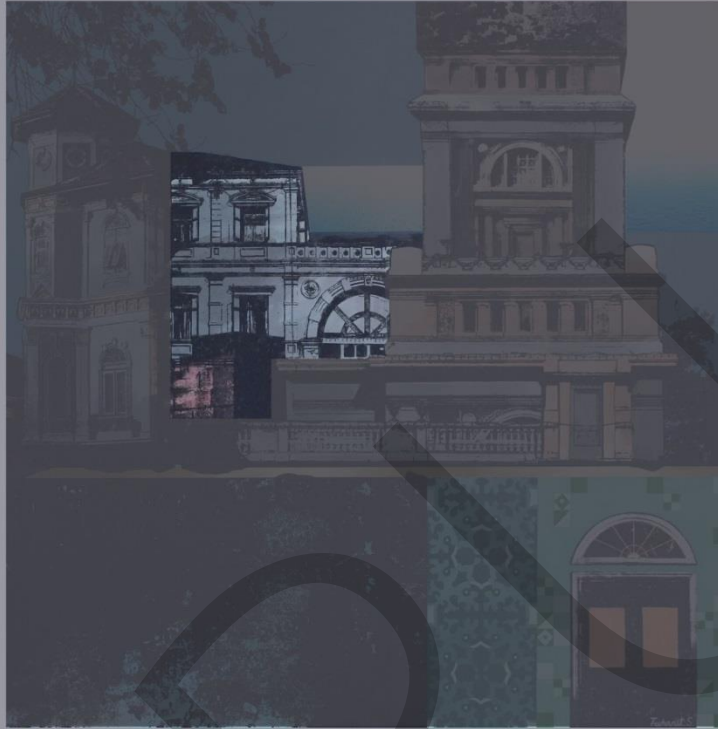
ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/1. ปีที่สร้างสรรค์ 2559

ขนาด 110 x 110 ซม. เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

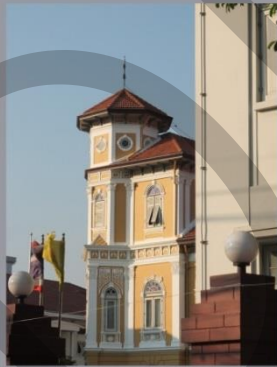
1.1 สถานีรถไฟหัวลำโพง

1.2 กระทรวงกลาโหม

1.3 อาคารในสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

2. ภาพผลงานชิ้นที่ 2

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/2. ปีที่สร้างสรรค์ 2559
 ขนาด 110 x 110 ซม. เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

2.1 อาคารกรมแผนที่ทหาร

2.2 อาคารเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

2.3 อาคารภายในสถานีรถไฟหัวลำโพง

3.ภาพผลงานชิ้นที่ 3

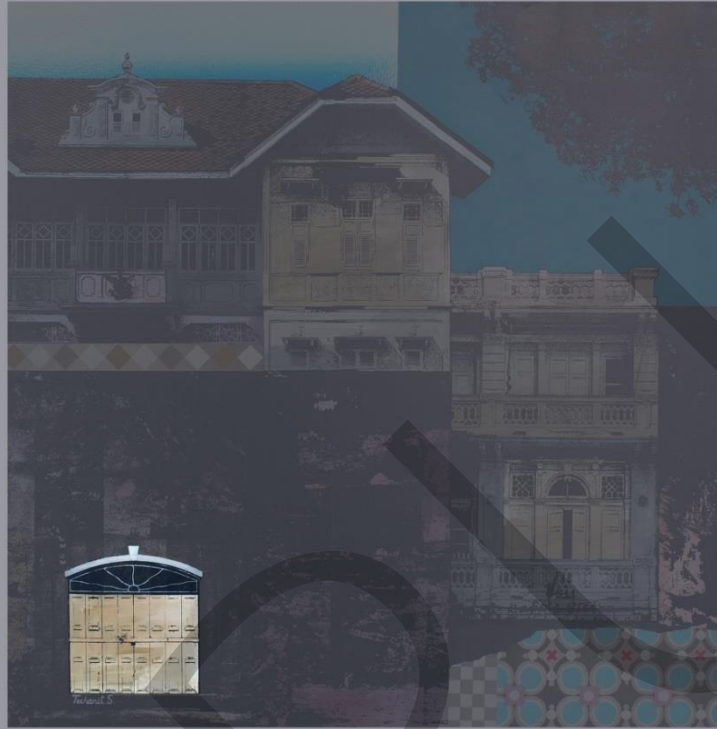

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/3. ปีที่สร้างสรรค์ 2559
 ขนาด 110 x 110 ซม. เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

3.1 อาคารธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากิ่งเพชร

3.2 อาคารตึกแถวโรงรับจำนำ จินจ้วน ถนนกรุงเกษม แขวงเทวกรรม

3.3 อาคารตึกแถวข้างสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง

4.ภาพผลงานชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ Bangkok's antique architecture/4. ปีที่สร้างสรรค์ 2559
 ขนาด 110 x 110 ซม. เทคนิค Acrylic + Oil + Silkscreen on canvas

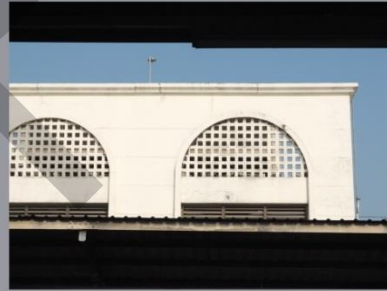
4.1 อาคารธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากิ่งเพชร

4.2 อาคารตึกแถวข้างสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง

4.3 อาคารสมาคมนักเรียนเก่าวิศวกรรมรถไฟ

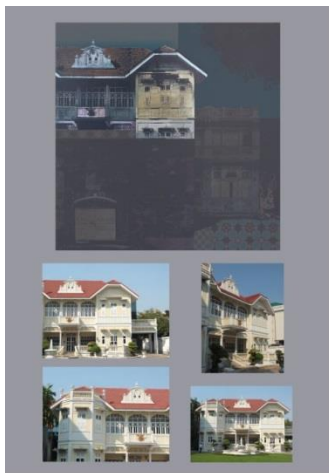
ภาพรวมของการนำอาคารสถาปัตยกรรมแต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

ภาพที่ 4-10 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรม
แต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

ภาพที่ 4-11 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรม
แต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากิ่งเพชร

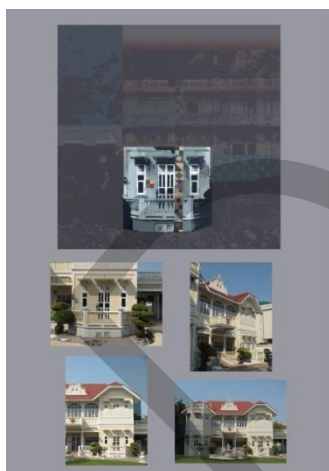

อาคารตึกแถวข้างสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง

อาคารตึกแถวโรงรับจำนำเงินจ่วน แยกเทวกรรม

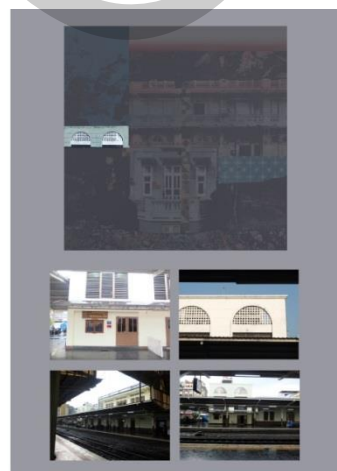
ภาพที่ 4-12 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรม
แต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขากิ่งเพชร

อาคารตึกแถวข้างสถานีรถไฟใต้ดินหัวลำโพง

อาคารสมาคมนักเรียนเก่าวิศวกรรมรถไฟ

ภาพที่ 4-13 ภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 ในการนำอาคารสถาปัตยกรรม
แต่ละที่มาประกอบขึ้นมาเป็นผลงาน

บทที่ 5

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเรื่อง โครงสร้างจากความทรงจำ : การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมโดยได้แรงบันดาลใจจากอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ระลึกถึงเมืองกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และเป็นศูนย์รวมความเจริญต่างๆทั้งทางวัฒนธรรม ประเพณี ประกอบจนด้านสังคมเมือง มาเป็นช่วงเวลานาน อาคารสถาปัตยกรรมที่ได้นำมาสร้างเป็นสถานที่สำคัญนั้น มักจะได้สร้างที่กรุงเทพมหานครก่อนจังหวัดอื่น อาคารสถาปัตยกรรมที่สวงามจึงมีอยู่ในกรุงเทพมหานครอยู่จำนวนมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถานที่ราชการที่ต้องมาติดต่อ อาคารพาณิชย์ที่ใช้ค้าขายทำมาหากิน ประกอบจนบ้านพักที่อยู่อาศัยในหลายที่ ในปัจจุบันเป็นอาคารสถาปัตยกรรมเก่าที่สวงามจากอดีตและได้บำรุงรักษาไว้อย่างดี ตั้งอยู่ในสังคมปะปนกับอาคารสมัยใหม่อยู่รอบตัว ซึ่งเป็นการสะท้อนการอยู่ด้วยกันของวัฒนธรรมเก่าและใหม่ของเมืองนี้ได้อย่างลงตัว

ในปัจจุบันนี้ความเร่งรีบของสังคมเมืองหลวงประกอบกับเทคโนโลยีต่างๆที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว กรุงเทพมหานครจึงได้มีความแตกต่างจากสมัยก่อนอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านชีวิตความเป็นอยู่หรือด้านจิตใจของผู้คนในสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด ไม่มีความสุขของผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพมหานครมากขึ้นเรื่อยๆกว่าเดิม ประกอบจนความเจริญต่างๆแพร่กระจายสู่ต่างจังหวัดมากขึ้น ทำให้ทางเลือกในปัจจุบันของผู้คนในจังหวัดต่างานั้น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามาทำมาหากินในกรุงเทพมหานครมากเท่ากับสมัยก่อน

ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ของข้าพเจ้าเป็นงานที่สะท้อนความสวงามของอาคารสถาปัตยกรรมเหล่านี้ ซึ่งมีอยู่รอบตัวคนในกรุงเทพมหานครอยู่ตลอดเวลา ในปัจจุบันนี้หลายคนอาจเบื่อกับความวุ่นวาย เร่งรีบของเมืองหลวง แต่หากมองให้คืบนั้นเมืองหลวงนี้มีสิ่งสวงามตั้งแต่อดีตกาลแฝงอยู่รอบตัวตลอดเวลา หากแต่ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้านั้นอาจสะท้อนให้ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครนี้กลับมามองเห็นความงดงามต่างๆที่ประกอบอยู่ในเมืองอันเร่งรีบและวุ่นวายก็เป็นได้

บรรณานุกรม

- แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส. (2553). **สถาปัตยกรรมในสมัยพระพุทธเจ้าหลวง**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต สำนักพระราชวัง. (2545). **พระที่นั่งวิมานเมฆ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต สำนักพระราชวัง. (2545). **หมู่พระตำหนัก**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ส.พลายน้อย. (2539). **พระราชวัง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ.
- ส.พลายน้อย. (2548). **พระราชวัง วังเจ้านาย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ.
- เพ็ญสุภา สุขคตะ ใจอินทร์. (2549). **อลังการสถาปัตยกรรม 200 ปี กำฟ้าเพื่อนหาว**. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเสนการพิมพ์ จำกัด.
- สุสติ ทิพทัส และคณะ. (2525). **บ้านในกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติ วัฒนะมหาคม. (2537). **วังเจ้า วังเดิม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- ชนาคม บรรณกิจ. **พระราชวังแห่งกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : นวสาส์นการพิมพ์.
- แน่น้อย ศักดิ์ศรีและคณะ. (2525). **พระราชวังและวังในกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แน่น้อย ศักดิ์ศรี. (2537). **มรดกสถาปัตยกรรมกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ
- ชงทอง จันทรางศุ และคณะ. (2530). **พระที่นั่งอนันตสมาคม**. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2547). **วังเทวะเวสม์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). **183 มรดกสถาปัตยกรรมในประเทศไทย เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- ยุวดี ศิริ. (2557). **ตึกเก่า-โรงเรียนเดิม**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มิตินปากเกร็ด.
- สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. (2548). **ทรงสนิยาการ : อาคารอนุรักษ์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์**. กรุงเทพฯ : กองโครงการอนุรักษ์ ฝ่ายโครงการพิเศษ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- คันสนีย์ วีระศิลป์ชัย. (2547). **ย่านการค้า “ตะวันตก” แห่งแรกของกรุงเทพฯ : สามแพร่ง แพร่งภูธร แพร่งนรา แพร่งสรรพศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มติชน.

- ประยูทธ สิทธิพันธ์. (2521). **วังเจ้า**. กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์.
- ป.บุญนาค. (2553). **เปิดตำนาน ห้างร้านสยาม**. กรุงเทพฯ : ฐานบุ๊คส์.
- พิรศรี โปวาทอง. (2548). **ช่างฝรั่งในกรุงสยาม : ต้นแผ่นดินพระพุทธเจ้าหลวง**. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรพรรณ ศรีอุดม. (2534). **วันวาน...กับวันนี้ของถนนสีลม**. กรุงเทพฯ : ธนาคารไทยทุน.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2524). **สยามสังคีต**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ณัฐ ปรภายเกียรติและคณะ. (ม.ป.ป.). **ประมวลภาพ วังและตำหนัก**. กรุงเทพฯ : เจฟลิ้ม โปรเซส.
- โชติ กัลยาณมิตร. (2525). **สมุดภาพสถาปัตยกรรมกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอนก นาวิกมูล. (2551). **ลีนชักภาพเก่า**. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- เสาวลักษณ์ พงษ์ธา โปษะนันท์และคณะ. (2547). **175 มรดกสถาปัตยกรรมในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยาม.
- กองโครงการอนุรักษ์ ฝายโครงการพิเศษ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เนื่องในโอกาสครบรอบ 96 ปี พระตำหนักวังลดาวัดย์ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. (ม.ป.ป.). **ทรรศนียาคาร**.
- ชลูด นิ่มเสมอ. (2553). **วาดเส้นสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- ชลูด นิ่มเสมอ. (2554). **องค์ประกอบของศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- มัย ตะตีย. (2547). **สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : วาดศิลป์.
- นัตรชัย อรรถปักษ์. (2553). **องค์ประกอบศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สุชาติ เกาทอง. (2536). **หลักการทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2550). **แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมชั้นสูง**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- Robin Ward. (2014). **Exploring Bangkok an architectural and historical guidebook**. Bangkok : Li-Zenn Publishing.

ภาคผนวก

แสดงผลงานที่หอศิลป์เซเว่นริงส์ สตรีท กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 8 - 30 มิถุนายน 2559

ร่วมจัดงานประกวดจิตรกรรม UOB ครั้งที่ 7
 ที่หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร (BACC)
 ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม - 6 พฤศจิกายน 2559

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	เดชนิธิ สังกะทรัพย์
เกิด	19 กรกฎาคม 2526
ที่อยู่	286/4 ซ.สะพานขาว ถ.พระราชารายณ์ สาย2 บางซื่อ กทม. 10800 โทร.08-1497-3337 , 02-587-2950
E-mail	techanitsangkasaba@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2541	โรงเรียนสาธิต มศว.ปทุมวัน
พ.ศ.2544	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
พ.ศ.2549	ปริญญาศิลปบัณฑิต ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา(ภาพพิมพ์ประยุกต์) คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2557	ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2549	อาจารย์ประจำหมวดวิชาพื้นฐานทางศิลปะ คณะศิลปกรรมศาสตร์
- ปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ประวัติการแสดงผลงาน	
พ.ศ.2546	นิทรรศการผลงานนักศึกษา “เปิดบ้านประยุกต์ศิลป์” ภาควิชาประยุกต์ ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2547	นิทรรศการ LAND & SEASCAPE ครั้งที่ 5 ของนักศึกษาภาควิชาประ ยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2549	นิทรรศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ ครั้งที่ 36 คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2549	การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นใหม่ครั้งที่ 23
พ.ศ.2550	การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 53
พ.ศ.2551	การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต ครั้งที่ 2

- พ.ศ.2552 การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย ครั้งที่ 3
- พ.ศ.2553 การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย ครั้งที่ 4
- พ.ศ.2554 การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย ครั้งที่ 5
- พ.ศ.2555 การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย ครั้งที่ 6
- พ.ศ.2555 การแสดงผลงานจิตรกรรมของบริษัทนานมี ครั้งที่ 7 ประจำปี 2555
- พ.ศ.2556 การแสดงผลงานคณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย ครั้งที่ 7
- พ.ศ.2556 การแสดงผลงานใน โครงการภาพพิมพ์ชิ้นเล็กที่ยิ่งใหญ่ : Little Big Prints
ภาควิชาภาพพิมพ์และจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ม.ศิลปากร
- พ.ศ.2558 การแสดงศิลปกรรมกรุงไทย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2557
- พ.ศ.2558 การแสดงผลงาน “Synonym” ของนักศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาประยุกต์
ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ ม.ศิลปากร
- พ.ศ.2559 การแสดงผลงานจิตรกรรม UOB Painting of the year ครั้งที่ 7

รางวัล

- รางวัล “สนับสนุนพิเศษ” การแสดงผลงานจิตรกรรมของบริษัทนานมี ครั้งที่ 9
ประจำปี 2557
- ได้รับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จากเงิน
งบประมาณแผ่นดิน (หมวดเงินอุดหนุนทั่วไป) ของบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปี
งบประมาณ 2557 ครั้งที่ 2